Muhtaç esnafa yardım etmek üzere teşkil edilecek sandık için meclise bir lâyiha verilecek.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Cenevrede Fransız hariciye nazırı bir kerre daha Fransanın emnü selâmetinden bahsetti.

FİATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2616 | PERŞEMBE | 25 MAYIS 1933 | Tel: { Müdür 24318, Yazı müdürü 24319 İdare ve Matbaa 24310

T.C. İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ DARÜLFÜNUNU KÜTÜPHANESİ

Boğazların Teslihini Bir Kere Daha Istedik

Darülfünununun Islahı

Darülfünun hakkında hükûmet tarafından Büyük Millet Meclisine tevdi edilen lâyihadan anlaşılıyor ki artık Darülfünunu ıslah mevzuu bahis değildir. Mevzuu bahsolan yeni bir müessese kurmaktır.

Bir ay altı gün sonra Darülfünun kalkacaktır. Bundan sonra gelecek Mayısa kadar Maarif Vekâletinin tayin ve tesbit edeceği müderris ve muallimler tarafından bir sene tedrisat yapılacak. Darülfünundan yeni Üniversite'ye bir intikal devresi olan bu seneden sonra Cümhuriyetin ilim ocağı kurulacaktır.

Bu, radikal bir tedbirdir. Fakat karşılaştığı meseleleri radikal şekillerle halledecek cesaret ve metaneti gösterebilen Maarif Vekili Reşit Galip Beye lâyık ve isabetli bir tedbirdir. Reşit Galip Bey bir sene kadar evvel, Maarif Vekâletine geçtiği zaman, karşılaştığı en ehemmiyetli meselelerden biri de Darülfünunun ıslahı meselesi idi. Maarif Vekilini tanıyanlar, bu işin başarılmasında nasıl bir yol takip edeceğinde tereddüt etmemişlerdi. Bazıları, bir çok araştırmalardan ve konuşmalardan sonra Darülfünunu ıslah meselesi nihayet gelip idarei maslahat siyasetine dayanacağına inanıyordu. Geçen hafta Meclise tevdi edilen lâyiha, bu nokta etrafındaki bütün tereddütleri izale edecek derecede vazıhtır.

Maarif Vekili müktesep haklar için çok iyi bir formül bulmuştur. Eski Darülfünunda senelerce vazife gören ve yeni kadroya alınamıyacak olan müderrislere yine ilim sahasında vazifeler gördürülecek. Bu vazifeler hocalıktan daha az ehemmiyetli değildir. Ve bu işte çalışacak olanların da mağduriyetine meydan verilmiyecektir. Binaenaleyh Maarif Vekâleti yeni Üniversite'nin kadrosunu istediği gibi tesbit etmekte ve bunu hariçten kabiliyetli elemanlar ile takviye etmekte serbesttir. Darülfünun haricinde bırakılan kıymetli elemanlar olduğu şüphesizdir. Eski Darülfünun ilmî istiklâlini bir dereceye kadar da yeni ve kabiliyetli elemanların dışarıda bırakılması gayesine tevcih etmişti. Meşrutiyetin ilânı tarihinden beri bir çok talebe Avrupa Darülfünunlarında hükûmet hesabına tahsil ettirilmiştir. Bunların pek azı Darülfünuna girebilmişlerdir. Kabul edilmiş [illegible] versitenin teşkilâtı ne olursa olsun, bu müesseseden beklenecek fayda, nihayet gelip muallim ve müderrislerin şahsî kabiliyetlerine dayanacaktır. Maarif Vekâleti, hocalığın yüksek vazife ve mes'uliyetlerini anlıyan ve bunları feragatle yapacak olan unsurları intihap etmezse, ıslahattan bir netice elde edilemez. Avrupa ve Amerika darülfünunlarında kendi lisanından başka birkaç dili iyi bilmiyenler, değil hocalık yapmak, hattâ Darülfünundan mezun bile olamazlar. Türkiyede yabancı lisan meselesi daha çok ehemmiyetlidir. Bir müderris için telif, tercüme ve ilmî tetkikler yaparak bunları eser halinde neşretmek yalnız hocalığın icabı değil, ilme, fenne, meslek arkadaşlarına, millete ve memlekete karşı bir borçtur. Müderrisin vazife ve mes'uliyetleri bu yolda tesbit edildikten sonra, Darülfünun haricinde başka işlerle ne kadar çalışabileceği kendiliğinden anlaşılır. Müderrisler avukatlık ve doktorluk yapabilirler mi? Bizce memleket bir müderrisin yüksek ilminden hariçte de istifade etmelidir. Fakat hocalar doktorluk yapmalı. Doktorlar ve avukatlar hocalık yapmamalı.

Bu kadar ağır vazife ve mes'uliyetler tahmil ettiğimiz hocalar da maişet temini gibi bir kaygudan kurtarılmalı ve kendilerine memlekette işgal edecekleri yüksek içtimaî mevki ile mütenasip maaş ve ücret verilmelidir. Bütün bu noktaların kıymetli Maarif vekilimizin nazarı dikkatinden kaçmıyacağı âşikârdır. Esasen Meclise verilen lâyihanın çok esaslı tetkikata dayandığı anlaşılıyor. Ve Mülkiye mektebinin Darülfünun kadrosu içine alınmak istenmemesi, bu eski ve memlekete faydalı hizmetler gören irfan müessesesinin muhafazası da yapılan tetkiklerin çok esaslı olduğuna gösterilecek delillerden biridir. İdare makinemiz için elemanlar yetiştirecek olan Mülkiye mektebinin Darüfununundan çok ayrı hususiyetleri vardır. Buraya talebe müsabaka imtihanı ile alınır. Mektep leylîdir. Sınıflar küçüktür. Binaenaleyh idarî teşkilâtımızı ellerine tevdi edeceğimiz gençler, daha sıkı bir disiplin altında yetiştiği gibi, muallimlerle ve mektep idaresile yapılan yakın temas neticesinde her birinin hususî vaziyeti hakkında hakikî malûmat edinmek kabildir. Darülfununda yapılan bazı tedrisat ile Mülkiye mektebinin dersleri arasında mevzu itibarile bir uygunluk var gibi görünüyorsa da bu, zahirîdir. Hakikatte her derse tahsis edilen saatler biribirine uymuyor. Kurduğumuz siyasî teşkilât devletçidir. Bu, idare adamlarına liberal devlet sistemlerinden daha ağır vazife ve mes'uliyetler tahmil ediyoruz demektir. Binaenaleyh bunların iyi yetiştirilmesi için ne derece itina edilse yeridir.

Diğer taraftan Mühendis ve Dişçi mekteplerinin Darülfünuna raptedilmesinde fayda vardır. Diğer sebeplerden başka fennî âletler ve lâboratuvarlardan istifade mülâhazası böyle bir münasebeti zarurî hale koymaktadır.. Hülâsa görülüyor ki Darülfununun ıslahına doğru atılan ilk adım esaslı araştırmaya ve derin bilgiye dayanıyor. Maarif Vekili Reşit Galip Beye memlekete ve Cümhuriyete lâyık bir ilim ocağı kurmak yolundaki mesaide muvaffakıyet dileriz.

Ahmet ŞÜKRÜ

Boğazlardaki Askerî Kayıtların Kaldırılması Zamanı Gelmiştir

Tevfik Rüştü Bey Boğazların Serbestîsini Hakkile Müdafaa İçin Türkiyeye İmkân Verilmesini İstedi

Verdiğimiz projede, meseleyi tetkik için bir komisyon teşkilini istiyoruz..

[Cenevredeki silâhsızlanma konferansı, İngiliz projesinde silâhlar kısmının müzakeresi esnasında Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey, Boğazlardaki gayri askerî mıntaka hakkında mühim bir karar projesi tevdi etmiştir. Bu mıntakalar hakkındaki noktai nazarımızı evvelce bir defa daha konferansa bildirmiştik. Tevfik Rüştü B. projesini tevdi ederken, noktai nazarımızı sarahaten anlatmış ve Boğazların serbestîsinin müdafaa ve muhafazası elinde olması lâzım gelen Türkiyenin bu vazifeyi hakkıyle yapabilmesi için mevcut askerî kayıtların kaldırılmasını istemiş ve bu teklifimizin hususî bir komisyon tarafından tedkikini talep etmiştir.

Bu teklif ikinci kıraatinde müzakere edilecektir. Boğazlar meselesinde gayri askerî mıntakanın ilgası, bir erazi meselesi olmadığına göre, muahedelerin tadili işi ile de alâkadar bulunmamakta ve ortadaki prensibi ihlâl etmemektedir. Tevfik Rüştü B. teklifin müzakeresinden evvel diğer devletler mümessilleri ile hususî temaslarda bulunacaktır.]

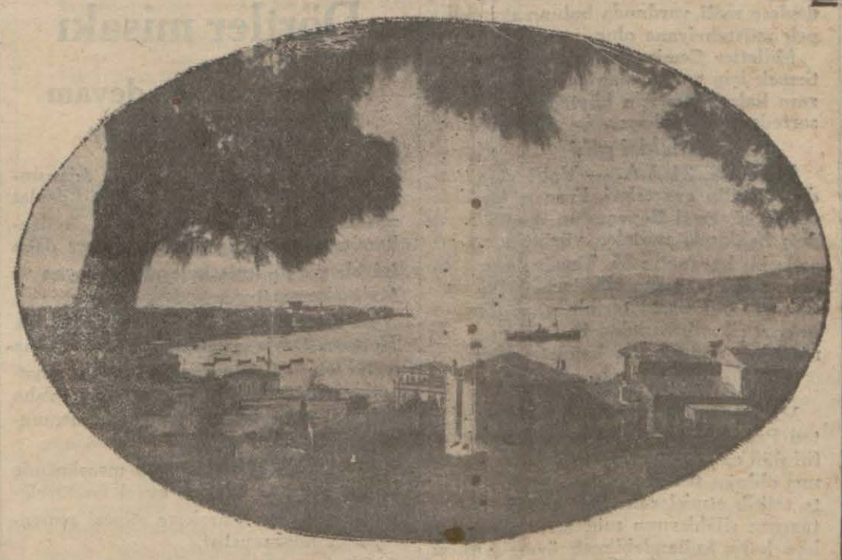

Çanakkaleden, Çanakkale boğazı methaline bir bakış

Tevfik Rüştü Beyin beyanatı

CENEVRE, 23 A.A. — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Konferans bugün silâhlar kısmını müzakereye başladı. Müteharrik kara topları çaplarının istikbalde azamî 115 milimetre olması, ancak şimdilik 155 milimetreye kadar mevcut topların muhafaza edilebileceği hakkındaki maddeye dair Türkiyenin tadil teklifi Tevfik Rüştü Beyin izahatından sonra kabul edildi.

Türkiye heyeti bu maddedeki "mevcut" tabirinden ancak İngiliz projesinin konferansa tevdii tarihinde sipariş edil-

(Devamı 5 inci sahifede)

Hilâliahmer haftası bugün

Bir hafta sürecek olan günlerde İstanbulda ve memlekette neler yapılacak?

Ali Paşa izahat veriyor

Bugün Hilâliahmer haftasının ilk günüdür. Bugünden itibaren bir hafta müddetle şehrimizin muhtelif semtlerin de Hilâliahmerin memlekete yaptığı hizmetlerden bahis konferanslar verilecek ve Hilâliahmere aza kaydına başlanacaktır.

Hilâliahmer haftası münasebetile Dr. Ali Pş. dün bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

— Sulh ve harp zamanında Hilâliahmerin memlekete yaptığı hizmetleri burada tekrara hacet görmüyorum. Yalnız su kadar söyleyim ki Hilâliahmer uhdesine düşen insanî vazifelerin ifası hususunda her fırsatta ön safta bulunmuştur.

Darlık kuraklık yangın zelzele gibi felâketlerde derhal imdat elini uzatırı. Memlekette gıdasız ve fakir çocukların elinden geldiği kadar karınlarını doyurmağa, muhtaçları gözetmeğe çalışır.

Öyle günler olduki biz burada bir saat zarfında darlık mıntakasına 220 bin liralık buğday yetiştirdik.

Fevkalâde vaziyetlerde Hilâliahmerin yaptığı yardımlar birkaç misalin dar çerçevesine sıgacak şeyler değildir. Bu hizmetlere mukabil halktan da yardım görmüyor değiliz. Birçok muhterem vatandaşlar Hilâliahmeri unutmadıklarını her fırsatta ispat edecek teberrulerde bulunurlar.

Ölülerine çelenk yapılmak üzere hazırladıkları parayı Hilâliahmere gönderen iyi kalpli hayırhah vatandaşlar az değildir.

Hilâliahmer Reisi Dr. Ali Paşa

Ben, şahsen ölülerin mezarına konulan çelenk paralarının dirilere yardım eden Hilâliahmere terkine taraftarım."

Hilâliahmer haftası münasebetile Tepebaşı tiyatrosunda bir musiki konseri tertip edilmiştir. Konser, 27 mayıs akşamı verilecektir.

Karar bugün verilecek..

Tıp Fakültesinin nakli için dün dok- [illegible]

Tıp Fakültesinde bir istifa mı?

Tevfik Remzi, Behçet Sabit, Akil Muhtar Beyler ve Tevfik Salim Paşa.

Pr. M. Malche dün sabah Beyazıt civarında bazı binaları gezmiştir. Bu meyanda İstanbul lisesi binası da vardır. İstanbul lisesi binasının Tıp fakültesi olması en çok ihtimal dahilinde görülmektedir.

Tıp fakültesinin nakli

Tıp fakültesinin İstanbula naklinden dolayı bazı doktorlar ve Kadıköy, Haydarpaşa halkı derin bir endişeye düşmüşlerdir. Fakültenin bugünkü muhitini kaybedeceği, bu sebepten muhitin birçok maddî zarar göreceği söylenmektedir. Tıp fakültesinin İstanbula naklile Darülfünun bütçesinde epeyce bir yekûn da tasarruf edilmiş olacaktır. Haydarpaşadaki hastahanelerin masrafı fakülte bütçesinden çıkarılacaktır. Bütün memleketlerde olduğu gibi Tıp talebesi bilûmum şehir hastahanelerinden istifade edecek, Darülfünun idaresinde ayrıca hastahane bulunmıyacaktır.

M. Malche'in riyaset ettiği komisyon bugün Darülfununda içtima ederek Tıp fakültenin hangi binaya nakledilebilece-

(Devamı 2 inci sahifede)

Gazetemizin 23 haziran cuma günü yapacağı otomobil ve motosiklet yarışı için dün Türkiye Turing ve Otomobil klübünde otomobil ve motosiklet acentelerinin de iştirakile bir umumî içtima yapılmıştır. Gazetemiz tarafından geçen sene tertip edilen ve memleketimiz de ilk defa yapılan otomobil yarışı çok meraklı olmuştu. Bu ikinci yarışın motosiklet koşusu da ilâve edildikten sonra bilhassa daha büyük bir rağbet göreceği şimdiden anlaşılmaktadır.

Erzurum - Sıvas Demiryolu

[illegible] millî [illegible] ile

Erzurum - Sıvas hattının inşası hakkında bir kaç gündür gazetelerde haberler görülüyor. Bazı gazeteler de bu ehemmiyetli teşebbüsün bitmiş ve mukavelenin parafe edilmiş olduğunu yazmaktadırlar Haber aldığımıza göre, Ankara'da henüz bitmiş bir şey yoktur. Ancak şimendifer hattının millî inşaat grupları tarafından yapılması etrafında müzakerelerin kat'î bir safhaya girdiği bildirilmektedir Ve önümüzdeki hafta zarfında intaç edileceği zannediliyor. Bu teşebbüsün malî tarafına millî bankaların da iştiraki muhtemeldir.

HİLMİ BEY

Asılsız haberler

Kabinede değişiklik olacağı doğru değildir

ANKARA, 24 A.A.— Kabinede her hangi bir değişiklik olacağına dair çıkan haberlerin asıl ve esastan tamamen âri olduğunu resmen beyana Anadolu Ajansı mezundur.

İngiltere de cevap verdi

LONDRA 24 (A.A.) — Ingiltere hükûmeti Roosvelt beyannamesine cevap vermiştir. Dominyonlar ayrı ayrı ve diplomasî yolu ile cevap vereceklerdir. Yalnız yeni Zelânda cenubî Rodezya ve Terre-Neuve, cevaplarını Ingiltere hariciye nezareti vasıtasile göndereceklerdir.

Aka Gündüz'ün

Yayla Kızı

Millî, büyük, sinema romanı

Aka Gündüz Beyin bilhassa Milliyet için uzun zamandan beri hazırlamakta olduğu bu roman bitmek üzeredir. Büyük inkılâbın mühim bir tarafını Anadolu yaylasının kırında gösteren bu millî, büyük roman ayni zamanda yepyeni bir senaryordur. (Bu toprağın kızları) nı, (Dikmen yıldızı) nı, (Çapkın kız) ı, son çıkardığı (Üvey ana) yı okuyanlar (Yayla kızı) nda daha yeni, daha heyecanlı bir olgunluk bulacaklardır.

Kontenjan kararnamesi

Yeni kararname ve merbutu cetveller Resmî gazetede çıktı

ne zeylolarak hazırlanan yeni kararname ve merbutu cetveller İcra vekilleri heyeti tarafından müzakere ve tasvip edilerek yarınki Resmî Gazete ile neşrolunmaktadır. Kararnamenin ihtiva ettiği esasları bildiriyorum:

Madde 1 — 13887 numaralı kararnamenin yedinci maddesine şu fıkra ilâve edilmiştir: Ancak mübadelei ayniye suretile kara hudutlarında yapılacak ve döviz tediyesini mucip olmıyacak ithalâtı icra eden tacirlerin mahallî ticaret odasında mukayyet olmasına lüzum yoktur.

Madde 2 — 13887 numaralı kararnamenin onuncu maddesinin ikinci fıkrası şu suretle tadil edilmiştir: Kontenjan listelerinde zikredilmiyen eşya ancak salâhiyettar vekâletin müsaadesile ithal olunabilir.

Madde 3 — 13887 numaralı kararnamenin 14 üncü maddesi şu suretle tadil edilmiştir: Kontenjan kararnamelerine merbut V listesinde yazılı eşya siparişlerinden evvel mezuniyet alınmak şartile Millî Müdafaa, Maliye, Ziraat, İktısat, Maarif, Gümrük ve İnhisarlar vekâletlerinin müsaadesile kararnamenin 15 inci maddesi şu suretle tadil edilmiştir:

Gümrük tarife kanununa merbut tarifenin 157 inci numarasında ve:

105 ilâ 113 dahildir.
323 ilâ 363 dahildir.
366 ilâ 376 dahildir.
377 ilâ 478 dahildir.
409 ilâ 439 dahildir.
492 ilâ 515 dahildir.

516 ilâ 553 (dahildir) üncü numaralarında yazılı eşyanın kontenjan listelerinde gösterilecek mikdarlarını bu eşyanın menşei olan memleketlere vâki ihracatımızla mütenasiben taksim etmeğe İktısat Vekâleti salâhiyettardır.

Madde 5 — 13887 numaralı kararnamenin 16 ıncı maddesine şu fıkra ilâve edilmiştir:

Takas suretile tedarik ve temini mümkün olmıyan ve mübrem ve müstacel mübayaat için takastan istisnası zarurî görülen hususlar müessese veya şirketlerin merbut bulundukları vekâletin müracaatı üzerine İcra ve-

(Devamı 5 inci sahifede)

Rakipler karşı karşıya: Bobiş, Nuri, Yusuf Aslan, Galambos..

Macarlarla son çarpışmamızı da bugün yapıyoruz..

Bu akşam son güreşler yapılacak, ne gibi neticeler alabileceğiz?

Bu akşam, saat 9,5 ta Maksim salonunda Macar güreşçileri ile üçüncü ve son temasımızı yapıyoruz. İki müsabakada da gördük ki Macarlar çok iyi teknisyendirler. Kuvvet itibarile bizden çok fazla olmamakla beraber güreş bilgileri ve müsabaka kabiliyetinden bize faik bir haldedir. Bilhassa, Galamboş, Hegedus, Palotaş, Bobiş birinci sınıf güreşçi olduklarını yaptıkları müsabakalarda gösterdiler. Bundan başka Macarların Avrupadaki şöhretlerini de gözönünde bulunduracak olursak kazandığımız muvaffakıyetin derecesini vazıhan görebiliriz.

Vaşutaş B. takımı ile yaptığımız bu temaslar bir noktadan daha memleket sporu için müfit olmuş.. O da şudur:

Önümüzde bir Balkan şampiyonası var. Biz bu müsabakaların geçen se-

(Lûtfen sahifeyi çeviriniz)

Tarihi tefrika: 12

Yıldızdan Ordu Köşküne

Yazan: S. N. Her hakkı (Milliyet) indir.

HALİFELİĞİN SAHTELİĞİ

Öküz hikâyesi tazelendi! — Kemal paşa zade Sait B. merhum. — Halifelik niçin, sahtedir?

Başmabeyinci Haci Ali Paşanın saf kalpliliği ve "sadakatimahsusası,, icabınca hünkâra hulûsçakmak ve yaranmak için "Sûrei Bakare,, deki «İnni cailûn fil ardı halife» ayetini senet ittihaz ile hilâfet bahsine karışmak istemiş olduğunu "Abdülhamidi çıldırtan üç kitap,, faslında yazmıştım.

O zamanın en tanınmış edip ve muharrirlerinden ve gerçekten çok okumuş kemal erbabından olan Kemal Paşa Zade Sait Beye, kış yaz, ayaklarından lâstiklerini çıkarmadığı için "Lâstik Sait Bey,, derlerdi.

Merhum, nasılsa Haci Ali Paşanın bu lâfını, yahut gafını işitmiş ve o ilmî mudhikeyi hicvetmekten kendini alamamış "Kırk bir kere maşallah!,, başlıklı kırk bir beyit yazarak lâtifeler, nükteler yaratmıştı.

Sait Beyin yazdığına göre, Haci Ali Paşa, "Ulemayikiram,, dan değil, «Cühelâyi avâm» dandı. Sait Bey merhum; Haci Ali Paşa hakkında:

["Halâkallübakar fi süretilbeşer,, madrubesinin mana ve medlûlünü bilememesi ayıp değilse de Osmanlı tarihinin bir çok sayıfalarında görüldüğü üzere:

"Varisi ulûmu enbiya velmürselin, Ârifi cemi'ilmaarifi evvelin ve ahirin, Yenbuu fezailidünya ve din,, ve ilâh.. gibi evsafımahsusa ile yât ve tavsif olunan nice ülemayı allâmın, hattâ bilfiil mesnedimeşihatta bulunmuş,Kazaz kerlik etmiş, padişahlara ders okutmuş zevatın verdikleri fetvalarda ve yazılmış olan menşur ve fermanlarda ayni mezelkaya düşüp dünyayı iki boynuzları üstünde taşıyan sarı öküze karşı mephut ve lâl kalmaları ve ayni senede istinat ile selâtini maziyeyi kabartmaları affolunur şeylerden değildir.]

Demiş ve bundan dolayı, Beşiktaş karakolunda iki gün isticvap ile güç kurtulabilmişti.

Bu, çok nazik bir mesele olduğu için padişah ta fazla kurcalamaktan vazgeçmişti.

Zira, halifelik iddiası pek boş bir koskostan ve bayağı sahtekârlıktan ibarettir. En sade, fıtrî, tabii demokrasî bir din olan İslâm dininde böyle bir iddiayı terviç ve tecviz edecek ahkâm yoktur.

Olsaydı, son Peygamber Hazreti Muhammet, hini irtihalinde, Kitabı İlâhinin şu nâs ve hükmü mucibince bu bapta ne yapılmak, ne yolda hareket edilmek lâzımgeleceğini tavsiye ve tembih buyururlardı. Halbuki ne yaşadığı müddetçe, ne de vefat ederken ashabı kiramına ve ümmetine, ona dair bir şey buyurmamışlardır. Ancak meşhur olan "Benden sonra hilâfet, otuz senedir. Ondan sonra gadredici mülük ve sultanlar gelir,, hadisişerifini tezkâr etmiştir ki bu hadisişeri "Müftiyüssakaleyn,, ünvanile tebcil olunan İmam Necmeddinin «Akaidi nesefiye,, sinde ve sair muteber akait kitaplarında münderiçtir. Ezcümle "Sünen tirmizî,, de, Ahkâmısultaniye'de yazılıdır.

Dikkat olunmalıdır ki Fahriâlem, bu hadisişerifinde ashabı kiramından hiç birinin ismini zikretmemiş; orasını ümmetinin takdir ve intihabına bırakmıştır. Burada dikkate değer bir nokta ve nükte vardır. O da, Ebubekir, Ömer, Osman, Ali Hazeratının hilâfetleri müddetinin otuz sene süreceğini vukuundan evvel söyleyip haber vererek mucize göstermiş olmalarıdır. Fihakika o dört zatıâlikadirin hilâfet müddetleri Peygamberin haber verdikleri veçhile tam otuz sene sürmüştür.

Binaenaleyh hakikat bu suretle tavazzuh ederek mesele bitmiştir. Çehariyarın, yani o, dört hakikî halifenin vefatlarından sonra evlât ve akrabası çıkıp ta veraset iddia etmemişlerdir. Çünkü hilâfette veraset, tevris, tevarüs yoktur ve olamaz. Hilâfet, imamet, her hangi bir şahsa ve o şahsın evlâdüayâline intikal edecek bir çiftlik, bağ, bahçe, yahut koyun ve deve gibi mallardan değildir.

Hilâfet, imamet, umum ümmet ve milletin hakkı taallûk eden bir iştir, bir vazifedir. Tam manasile hükûmet demektir. Ancak ehline teffiz ve tevdi olunur. Bu teffiz ve tevdi de, ashabı hal veaktin ve cümhuruümmetin intihabına bağlıdır. İntihap keyfiyeti de bir takım şartlara tâbidir. Akait kitaplarında yazıldığı üzere "ilim, adalet, havasta selâmet, âzâyı cismaniyede sıhhat ve tamamiyet, idareiumur ve mesalihte hüsnürüyet, şecaat, metanet,, gibi esaslı şartlardan başka bir de "Kureyşî,, olmak kaydı vardır ki otuz seneden sonra bu evsaf ve meziyetleri nefsinde, şahsında bihakkın toplamış bir tek fert çıkmamıştır.

(Arkası var)

Yarın:

Halifeliğin Sahtelığı

— 2 —

İslâmda, hükûmet ve hakimiyet, cümhuriyet prensiplerine uygundur. – Hakikî halifelerden biri ne diyor? — Halife taslağı "Elhâkim,, le dördüncü Muradın vahşet ve zulümleri.

ne şampiyonluk ünvanını hem ferden hem takım itibarile kazandık. Ancak ondan sonra bu iş durdu zannı hâkim olmağa başlamıştı. Macarlar maçlarında güreşçilerimizi görünce, herkes kanaat getirdi ki bu iş durmamış, bilâkis için için çalışarak birçok yeni elemanlar doğurmuştur. Bu elemanlar yeni olmalarına nazaran çok ümitli bir haldedir.

Macarlar dünyanın en iyi güreş yapan bir milletidir. Hiç şüphe yok ki bunları da çalıştıran hoca aşağı yukarı Avrupanın güreşi iyi anlayan adamlarından biridir. Onun söylediği ne nazaran bizim güreş beş senede çok mühim terfiler göstermiş, ve Avrupada bugün sayılı kuvvetlerden olmuştur.

Kendi haline ve halkın çok az teşvik gören bu şubemizin bu büyük muvaffakıyetini az bulmamak lâzımdır. Kazandığımız muvaffakıyet çok büyüktür. ve bunu sırf güreşçilerimizin sâyine , hocalarına ve idarecilerine medyunuz.

Bu akşam yapılacak güreşler şunlardır.

Filiz: Bomyaz - Necip
En hafif: Fabian - Abbas
Hafif : Galamboş - Yusuf Arslan
Yarı orta: Hegeduş - Hüseyin
Orta: Bobiş - Nuri
Yarı ağır: Palotaş - Salih
Ağır: Kont - Çoban

Türk ve Rus âlimleri arasında

Moskova, 24 A.A. — Fen Akademisi, profesör Samoiloviçin teklifi üzerine, Türk âlimlerile ilmî teşriki mesaiyi tesisi için bir komisyon tesis etmiştir.Akademi azasından Marr, Samoiloviç ve Vagin bu komisyona dahil bulunmaktadırlar. Komisyon Ukranya ve Beyaz Rusya fen Akademiler ile tarih Akademisini ve bir çok müzeleri, kütüpaneleri ve ilim müesseselerini teşriki mesaiye davet etmiştir.

130 kişi susuzluktan öldü

MAİROBİ, 24 A.A. — Kadın, erkek ve çocuk olmak üzere 130 Somalılı yollarını kaybetmiş oldukları İtalyaya ait tranijuba çöl mıntakasında susuzluktan ölmüşlerdir. Bunlar yaşamakta oldukları Kismayu - İtalyan Somalısı - yı terkederek şimalde Kenyada yerleşmek üzere yola çıkmışlar idi.. Sağ kalanlar bu feci macerayı hikâye etmektedirler.

Azerbaycanda petrol

MOSKOVA 24 (A.A.) — Azerbeycanda Lokbatan mıntakasında fışkıran petrol kaynağının gündelik verimi 5:000 tona çıkmıştır. yirmi seneden beri bütün Rusya içinde bu derece zengin bir kaynak bulunmamıştı.

Tenis Turnuvamızın Programı

26 - 5 - 1933

[Cuma günkü program şu şekilde tashih edilmiştir]:

Saat	A KORT	B KORT	Saat	C KORT
10.—	Suat v Vedat	Baldini v Sedat	10	Ciras v Necmi
10,45	Ahmet v Rasih	Sirinian v Jaffe		
11.30		Miss Cuming v Fahire		
15.—	Ciras yahut Necmi v Ahmet yahut Rasih	Joffredy v Suat yahut Necmi		
15.45	Mlle Gorodeski v Mlle Bornstein	Sedat yahut Baldini v Şirinian yahut Jaffe		
16.30	Ohanessian Vedat v Maşida and another	Melih Danyal v Necmi Rasih		
17.15	Sedat - Suat v Semih and Another	Şoduar Şirinyan v Jaffe Joffredy		

HARİCİ HABERLER

Eski hikâye

M. Paul Boncour gene emniyetten bahsetti

CENEVRE, 24 A.A. — Dün sabah 5 devlet mümessilleri ile konferans divanı tarafından ittihaz edilmiş olan karara tevfikan silâhları bırakma umumî komisyonu, öğleden sonra İngiliz plânının harp malzemesine müteallik olan faslının ilk defa olarak okumuştur.

Alman heyeti evvelce yapmış olduğu tadil tekliflerini geri almağa karar vermiş olduğundan müzakerat kolaylaşmıştır. Fakat M. Nadolny, ikinci okunma esnasında Almanya'nın tabiî olarak İngiliz plânı ahkâmından daha ileri mahiyetteki bütün tedbirler lehinde rey vereceğini beyan etmiştir.

M. Paul Boncour, demiştir ki:

— Bütün kalbimizle temenni etmekte olduğumuz nihai kararlar alındığı sırada taarruz silâhlarının tahrip edilmesinin bize sulh davasından feragat ve milletler cemiyetinden firar gibi görünmekte olduğunu açıkça söylemek isteriz.

Eğer Milletler Cemiyeti mütekabil yardımı tensik etmek istiyorsa silâhları tahrip etmek ve sonra taarruza uğramış devlete mali yardımda bulunmak teklifi pek müstehziyane olur.

Milletler Cemiyetinin sulhe riayet ettirmek için zarurî olan çarelerden mahrum kalmaması için büyük bir gayret sarfedeceğimizi beyan ve ilân ederim.

Eskisi gibi

BERLİN, 24 A.A. — Volff Ajansından: Berlin gazeteleri, Fransız hariciye nazırı M. Paul Boncour'un dünkü beyanatı hakkında mütalea yürüttükleri sırada bu beyanatın M. Tardieu'nun "ilk-önce selâmet, sonra silâhların belki azaltılması" yolundaki tezinin yeni baştan ortaya çıkarılmasından başka birşey olmadığını umumiyetle kaydetmektedir.

Amerika kabul etmiyor

VAŞİNGTON, 24 A. A. — Associated Press'e göre resmî Amerikan mahafili dün akşam Fransanın Cenevrede yapmış olduğu teklifi mahremane bir surette tetkik etmişlerdir. Bu teklif bütün taarruz silâhlarının mütearrız memleketlere karşı kullanılabilmek üzere Milletler Cemiyetinin emrine verilmesine matuftur.

Amerikanın böyle bir teklifi kabul ve tetbikine iştirak etmesi mümkün olmadığı ve bu teklifin Amerikanın sulhun muhafazası için teşriki mesaide bulunmaktan ibaret olan yeni siyasetine bir çok noktaları hakkında endişe izhar etmekte bulunan âyan meclisi tarafından tasdik edilmesinin ihtimali bulunmadığı mütaleası serteimektedir.

32 Harp gemisi daha..

VAŞİNGTON: 24 A.A. — Bahriye nazırı M. Swonson mikrofon önünde milletinin yeni 32 harp gemisi inşasına dair olan programa müzaheret etmesini talep etmiştir.

Mumaileyh, Amerikan donanmasının battal bir hale gelmek üzere olduğunu, bu donanmanın birinci sınıf bir donanma olması lâzım geldiğini, aksi takdirde faidesiz bir takım masraflara sebebiyet vermekten başka bir işe yaramıyacağını beyan etmiştir.

Mumaileyh, bu inşa programının sanayii canlandıracağı, binlerce amelenin iş bulmasını temin edeceğini söylemiştir.

M. Swonson, bu inşaatın zarurî olduğunu noktasında ısrar etmiştir.

Karar bugün Verilecek

(Başı 1 inci sahifede)

ğine karar verecektir.

Dünkü içtima

Tıp fakültesinin nakli üzerine meydana çıkacak yeni vaziyete dair tedbirler alacak olan hususi komisyon teşekkül etmiş ve dün öğleden sonra ilk içtimaını Vilâyette yapmıştır. Dünkü içtimaa Dr. Âkil Muhtar B. riyaset etmiştir. Dünkü içtima çok hararetli ve munakaşalı olmuştur.

Tıp fakültesinin İstanbula nakli üzerine talebenin şehir hastahanelerinden istifade şekilleri, ve fakültenin işgal edeceği kliniklerden açıkta kalacak doktorların mahalli istihdamları hakkında görüşülmüştür.

İçtimaa Haseki sertabibi Nazmi, Etfal sertabibi Hamdi Rıfat, Beyoğlu zukûr sertabibi Fikret, Gureba sertabibi Ömer Lûtfi, Bakırköy sertabibi Mazhar Osman Beyler ve Tıp fakültesi müderrislerinden Tevfik Salim Pş., Akil Muhtar, Behçet Sabit, Tevfik Remzi Beyler iştirak etmişlerdir.

Bu komisyon bugün tekrar vilâyette toplanacak, görüşülen meseleler hakkında bir proje vücude getirecektir. Tesbit edilecek proje, Sıhhiye ve Maarif vekâletlerine gönderilecektir.

Doktorlar bu içtima hakkında gazetelere bir şey aksettirmemeğe karar vermişlerdir.

Tevfik Recep Bey ne diyor?.

Tıp fakültesi reisi Dr. Tevfik Recep B. dün bu hususta demiştir ki:

— Vekâletten gelen bir telgraf üzerine dün müderrislerin de iştirakile fakültede bir içtima yapıldı. İçtimada Tıp fakültesinin nakli işleri için derhal faaliyete geçilmesi görüşüldü. Bu husus için teşekkül eden komisyon da bugün Vilâyette içtima ediyor. İçtimaa bütün hastahane müdürleri iştirak etmiştir."

İstifa var mı

Tıp fakültesi müderrislerinden Hadi Faik Beyin istifa ettiği söyleniyordu. Fakülte reisi Tevfik Recep B. bu hususta da demiştir ki:

— Hadi Faik B. istifanamesini vermiştir. Bu işe dair hususî bir malûmatım da yoktur."

Diğer taraftan hocalara gönderilen fişler doldurularak ıslahat komitesi riyasetine gelmektedir. Dün de 15 kadar fiş gelmiştir.

Bugün

Arslanlar kuzu oldu

Mac Donald, başvekil olmazdan evel uzun zaman muhalefet frıkasının lideri idi. İktidara gelip te çekildikten sonra şunları yazmıştı:

" Bir muhalefet lideri için iktidar sandalyasına oturduğu zaman hissetiği sukutu hayal kadar elim bir şey olamaz. Muhalefette iken yapmak istediği bir çok işleri yapmakta ne derece âciz olduğunu ancak o zaman hisseder".

Hitler de aşağı yukarı ayni his altında kalmış olmalıdır. Muhalefet lideri iken yapmak istediği işleri başarmaktaki aczini gittikçe anlıyor. Kendisinden evvelki hükûmetlerin siyasetini çok mülâyim buluyordu. Muahedeleri yırtıp atacak. Almanya'yi tekrar silâhlandıracak. Avusturya'yı ilhak edecek. Dançig koridorunu kaldıracak. Daha neler neler yapmıyacaktı.

Hitlerin muhalefette iken yapmak istediği ile başvekil iken yaptığı işler arasında büyük fark vardır. Geçen gün Rayştağ meclisi huzurunda söylediği nutuk bütün dünya tarafından alkışlandı. Fakat bu nutuk ile Almanya'nın silâh müsavatından vazgeçiyor. Bu vaziyette Hitler ile Brüning arasında bir fark kalmamıştır. Muhalefette iken kükreyen arslanlar iktidar sandalyasına oturunca ne cabuk kuzu oluyorlar?

Dörtler misakı

Müzakerelerin devam ettiği anlaşılıyor

PARİS, 24 A.A. — Havas Ajansından: Nazırlar meclisinde dört devlet misakı akdi için girişilmiş olan müzakerelerin bitmemiş olduğu, yalnız daha iyi bir yola girmiş bulunduğu beyan ve teyit olunmuştur.

M. Roosevelt'in beyannamesinden M. Norman Davis'in izahatından sonra, nazırlar meclisi Amerikanın Avrupa siyasetine müteallik bazı meseleleri daha iyi anlamağa başlamış olduğu memnuniyetle kaydedilmiştir.

Meclis, silâhları bırakma meselesinde konferansın herşeyden evvel emnüselâmet meselesini müzakere etmesi temennisinde bulunmuştur.

Hükûmetler arasındaki borçlar meselesinde meclis, bu baptaki müzakereler pek okadar ileri gitmemiş olduğundan alelâde noktai nazar teatisi ile iktifa etmiştir.

Deviremezin!

PARİS, 24 A.A. — Fransız mebusan meclisinde sağ cenah lideri M. Marin M. Daladier'ye dört devlet misakını imza ettiği takdirde Herriot kabinesini devirdiği gibi şimdiki kabineyi de devireceğini beyan etmiştir.

M. Daladier, yeran vereceğini söylemiştir. M. Marin ise müzakere edilmiş olan metni kalmış olduğunu ve memnuniyete şayan bulduğu takdirde dört devlet misakını pekalâ imzalayacağını söylemiştir.

Lehistanda hoşnutsuzluk

VARŞOVA, 24 A.A. — Pat Ajansı, dörtler misakı münasebetile bu misak hakkındaki yarı resmi mütaleasının, lehistan, teşriki mesaiye ister davet edilsin ister edilmesin gerek muhteviyatı ve gerek şekli noktai nazarından tamamen menfi olduğunun yazmaktadır.

Muharebe durdu

Japon orduları Çinde geri çekiliyorlar

PEKİN, 24 A.A. — Muhasamatı tatil eden Çin - Japon itilâfı aktolunmuştur. Japon kuvvetleri çekilmeğe başlamışlardır.

TOKYO, 24 A.A. — Miyun da imzalanan Çin - Japon itilâfnamesine göre Çinliler kuvvetlerini Şangton - Tungşov - Ningho hattının cenup ve cenup garbisine ve Pekinden geçen Kalgan - Tientsin hattına muvazi olarak geri alacaklardır.

Yunanistanda

ATİNA 24 (A.A.) — Ayan meclisi hükûmet tarafından talep edilen teşriî salâhiyetleri kabul etmiştir.

İktısat konferansında Ruslar ve Almanlar

MOSKOVA, 24. A.A. — Londra iktisat konferansına gidecek olan sovyet heyeti murahhasası azası tayin edilmişlerdir.Heyete M.Litvinof riyaset edecektir.

BERLİN 24 (A.A.) — Volff ajansı bildiriyor

Doğru haber alan muhafiller Reichsbank umum müdürü M. Schacht'ın tertip ve karar üzerine Almanyadan alacaklı olanlarla 29 mayısta yapılacak görüşmelerin dünya iktisat konferansı için çok büyük bir ehemmiyeti haiz olacağı düşüncesindedir.

SON DAKİKA

Yeni Adliye vekili işbaşında..

Vekil Beyin beyanatı

ANKARA, 24 (Milliyet) — Adliye Vekili Saraçoğlu Şükrü B. bugün öğleden sonra makamına gelerek tebrikâtı kabul etmiş, Vekâlet işleri hakkında alâkadar memurlardan izahat ve malûmat almıştır. Saracoğlu Şükrü B. Adliye encümeni azaları ile de temas ederek tatilden evvel Meclisten çıkması zaruri işler hakkında görüşmüştür.

Muhterem Vekili makamında ziyaret ettim. Bana ezcümle dedi ki:

— Tetkikata başladım varacağım kararlara göre hattı hareketimi tesbit edeceğim. Meclisin, Adliye teşkilâtının ve matbuatın yardımlarile deruhte ettiğim vazifede muvaffak olmağa çalışacağım.

Başvekâlet teşkilâtı

ANKARA 24 (Milliyet) — Baş vekâlet teşkilât ve vazifeleri hakkında ahiren kabul edilen kanun mucibince yapılan yeni kadroya nazaran Başvekâlet muamelât Umum Müdürlüğüne Müdevvenat müdürü Emrullah, Başvekâlet neşriyat müdürlüğüne müdür muavini Bahaettin, kararlar şubesi müdürlüğüne mukarerat müdür muavini Enver ve yazı -işleri müdürlüğüne tahrirat müdür muavini Mehmet Rıza Beylerin terfien,evrak ve hazinei evrak müdürlüğüne evrak müdür muavini Hıfzı, Daire ve Levazım müdürlüğüne Gümrük İnhisarlar Vekâleti zat işleri müdürü Emin Beylerin maaşları ile, İstatistik Umum Müdürlüğü müşavirliğine müdür umumî muavini Celâl, müdür umumî muavinliğine de ipkaen Selim Sabit Beyler keza maaşları ile tayinleri âli tasdika iktiran etmiştir.

Darülfünunun muvakkat bütçesi

ANKARA, 24 (Milliyet) — Darülfünunun 933 malî senesi haziran ve temmuz aylarına ait muvakkat bütçesi Meclise verilmiştir.

Beynelmilel Avukatlar kongresi

İZMİR, 24 (Milliyet) — Fransanın Grenople şehrinde beş haziranda toplanacak olan beynelmilel avukatlar kongresine şehrimiz barosu namına baro reisi Mustafa Nuri Bey iştirak edecektir.

Belediye memurlarının vaziyeti

ANKARA, 24 (Milliyet) — Belediye memurlarından eski tekaüt kanununa göre tekaüt edilmiş olanların tahsisat vaziyetleri hakkında ve bu işin tefsir yolu ile halli için hükûmet Meclise müracaatta bulunmuştur.

Hususî hastahaneler kanunu

ANKARA, 24 A.A. — B. M. Meclisi bugün Reis Vekili Hasan Beyin reisliğinde toplanarak İstanbul Darülfünunu, Konya ovası sulama idaresi ve Ankara şehri imar müdürlüğü 1930 senesi hesabı katileri hakkındaki kanun lâyihasi ile hususî hastaneler hakındaki kanun lâyihasını müzakere etmiştir.

Meclis yarın toplanacaktır.

Leh sefirinin cenaze merasimi

VARŞOVA, 24 A. A. — Polonyanın Ankara büyük elçisi Olszovski'nin cenaze merasimi bugün yapılmıştır. Evvelâ Varşova arşeveki tarafından bir ruhanî merasim yapılmış ve bunda başvekil Jendrzejewsz ile mebusan ve âyan reisleri bütün sefirler papa elçisi ile, Türkiye, Fransa büyük elçileri ve hariciye nazırı M. Beck hazır bulunmuşlardır.

Bizimkisi öyle olmasın!

Millî Kütüphane, Müze ve Hapishane plânları yapılıyor

Mimarın beyanatı, Viyana hapishanesi, bizde yapılacak hapishane.. ve bir temenni

Ankarada yapılacak Millî kütüphane ve müze binaları ile memleketimizin hükûmetçe tensip edilecek bir şehrinde yapılacak asrî bir hapisane binası için birer plân hazırlanması, Güzel Sanatlar Akademisi mimarî muallimi M. Egli'ye havale edilmişti. M. Egli, bu plânları hazırlamak için, hükûmetin tensibi üzerine Avrupanın bazı şehirlerinde tetkikatta bulunmuş ve bir kaç gün evvel şehrimize dönmüştür. M. Egli tetkikatı hakkında diyor ki:

— Vazifem müze, kütüphane ve hapisane binalarına verilecek şeklin en iyisi hangisi olduğunu tetkik etmekti. Bu maksatla Viyana, Berlin, Frankfurt, Bern, Cenevre, Zurich, ve daha bazı şehirlere gittim. Gördüğüm kütüphane binaları içinde en iyisi Bern kütüphane binası ve henüz ikmal edilmemiş olan Cenevrede Milletler cemiyeti kütüphanesidir. Bu kütüphane çok modern olmakla beraber ihtiyaca kâfi değildir. Siyasî sebepler dolayısile inşaata beş mimar nezaret ediyor. Her büyük devlet bir mimar göndermiştir. Bu sebeple binanın mimarî tarzı anlaşılamıyor. Bu, ne renaissance ne Gothique ne de Moderne'dir. Her tarzın birleştiği bir şeydir. Bence bizi tatmin edecek en iyi bina Bern kütüphanesidir; plânım da bunun kabule karar verdim.

Müzelere gelince, Avrupada çok muhteşem müze binaları gördüm. Bunların en iyisi ve bize en ziyade uygun olanı Berlindeki Bergama müzesi binasıdır. Yeni hapişane binasının

M. Egli

plânı hakkında bir karar vermezden evvel kabul edilecek ceza sisteminin bilinmesi lâzımdır. Her nevi ceza sisteminin kendine mahsus bir plânı vardır. Bence Türkiye için en elverişli ceza sistemi mahpusları tarlalarda çalıştırmaktır.. Avusturyada hücrelere ayrılmış her türlü konforu sıcak, soğuk suyu ve banyoları bulunan mükemmel hapisaneler gördüm. Bu hapisanede insan kendisini muhteşem bir otelde zannediyor. Şimdi bir mahkûmu böyle bir hapisaneye koyacak olursak ihtimal ki bir daha çıkmak istemiyecektir."

ŞEHİR HABERLERİ

FIKRA

Tıbbiye mektebinin İstanbula naklinin resmidir

Profesör Malşin gazetelerde çıkan bir beyanatı var: İsviçreli profesör, bunda Tıbbiye Mektebinin İstanbul tarafına nakledileceğini söylüyor.

Muhterem mütehassıs, İspanyalı olsaydı, bu fikrini "İspanyada şato kurmak,, şeklinde telâkki edebilirdik. Fakat kendisi İsviçreli olduğuna nazaran bu mütaleaya, olsa olsa beyanatı alan gazetecinin yanlış anlayışına hükmetmekten başka çare yoktur. Zira Tıbbiye Mektebinin İstanbula naklinin bugünkü şerait içinde imkânsızlığı, muhterem mütehassısça düşünülmek icap ederdi.

Profesör Malşe, İstanbula nakledeceği Tıbbiyeyi aceba hangi binada tesis etmek tasavvurunda bulunduğunu sorabilir miyiz?.. Eski Zaptiyekapısındaki 44 üncü ilkmektepte mi, yoksa Beyazit camisinin avlusunda mı?..

Şakayı bir tarafa bırakalım, Meselâ, Beyazıttaki Haydar Beyin meşhur havuzunun kenarında elişi veya esericedit kâğıdından — sürü sürü lâboratuvarlarile, teşrihhanelerile, sınıflarile, yatakhanelerile, hastahanelerile.— Bir Tıbbiye Mektebi kurmak.. Bakınız bu, hiç te fena bir fikir değil..

Mamafih eğer bu fikir size mülâyim gelmiyorsa, ve hakikaten İstanbul tarafında Haydarpaşadaki tesisatı içine alabilecek bir bina tedariki imkânsızsa, o takdirde yapılacak şey, mektebin altına dört tekerlek ilâvesile onu İstanbula nakil için sahile indirmektir. Hususile mevki yokuş aşağı olduğu için nakil işi daha kolaylıkla olur.

Benden mektebi sahile indirmek.. Oradan ötesini, yani karşı tarafa naklini muhterem profesöre bırakıyorum. Olabilir ki profesör Malş, nakil işinin deniz aşırı olacağına nazaran, binanın altına dört tekerlek koymaktansa, yanlarına iki kanatla arkasına bir motör takarak tayyare şekline kalbini daha partik bulur. O vakit bu makul fikre hiç kimse bir şey diyemez...

Yalnız binanın bu suretle havalanmasından sonra İstanbul tarafında hangi semte konacağı meselesi kalır ki, bunun da tayinini, bizim mütehassıs tıp üstatlarına bırakalım..

Salâhaddin ENİS

Yakup Kadri Beye ameliyat yapılacak

Kıymetli ediplerimizden Mardin mebusu Yakup Kadri B. arkadaşımız üç aydanberi Ankarada rahatsız bulunuyordu. Şehrimiz Alman hastanesine getirilen Yakup Kadri B. e yakında bir ameliyat yapılacaktır. Kendisine acil şifalar temenni ederiz.

Kimsesizler yurdu

Galatadaki kimsesizler yurdu elektrik ve kolörifer tesisatı ihale edilmiştir. Yurt haziran içinde faaliyete geçecektir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

24 MAYIS 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikraz dahilî kuponsuz	96,50	Elektrik	—.—
1933 İstikrazı	20.—	Tramvay	—.—
Şark d. yolları	2,65	Tünel	—.—
D. Muvahhide	52.50	Rıhtım	18.25
Gümrükler	5,75	Anadolu I	44.55
Saydi mahi	7.—	" III	44.—
Bağdat	11.75	messil	55.60
T. askeriye	7,75		

ESHAM

İş Bankası Nama	9,50	Bomonti	
" " Hamiline	9,50	Terkos kuponsuz	21,—
" " Müessis	102	Çimento	29,30
Anadolu Hisse	25.15	İttihat dey. kuponsuz	12.—
Tramvay	51.30	Şark dey.	21.80
Reji	3,80	Balya	2.30
Şir, hayriye	15.—	Şark m. ecza	2.50
Telefon	13,—		2,85

ÇEK FİATLARI

Paris	12,06	Prağ	15.95
Londra	714	Viyana	4,43,25
Nüyork	54.80	Madrit	5.54,65
Milano	9,09	Berlin	2.025
Brüksel	3.41	Varşova	4,215
Atina	8265	Peşte	3,75,25
Cenevre	245.75	Belgrat	35
Sofia	68.29	Bükreş	79,85
Amsterdam	1,17,64	Moskova	1085.75

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	171.—	1 Şilin, Av.	24.—
1 İsterlin	710,5	1 Pezeta	17.—
1 Dolar	180	1 Mark	47.—
20 Liret	218	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	115	1 Penga	33.—
20 Drahmi	25.50	20 Ley	23.—
20 i. İsviçre	820.	20 Dinar	55.—
20 Leva	26.—	1 Çernoveç	—.—
1 Florin	85.—	1 Altın	933
21 Kur. Çek	120	1 Mecidiye	33.—
		Banknot	2.—

Ekonomi

Balkan haftası

Murahhaslar peyderpey geliyorlar

Balkan haftası münasebetile Balkan memleketleri murahhasları şehrimize gelmiye başlamışlardır. Dün Yugoslavya murahhaslarından M. Madoviç şehrimize gelmiş ve Tokatliyan oteline inmiştir. Diğer murahhasların da bugün gelmeleri beklenmektedir. Dün oda idare heyeti toplanarak evvelce anahatlarını yazdığımız programın son şeklini tesbit etmiştir. Yalnız evvelce, Balkan Ticaret odası meclisinin bugün öğleden evvel küşadı muvafık görülmüştü. Murahhasların kısmı âzamı ancak bugün şehrimize geleceklerinden meclisin küşadı yarına bırakılmıştır. Meclis, yarın öğleden evvel İstanbul Ticaret odası salonunda merasimle açılacak ve cumartesi günü müzakerata başlayacaktır. Balkan Ticaret odasına Türkiye, Yugoslavya, Bulgaristan, Yunanistan, Arnavutluk ve Romanya murahhasları iştirak etmektedir. Şimdiki idare heyeti müteşebbis bir heyet vaziyetinde idi. Meclis, içtimaında asıl idare heyetini seçecektir. Odanın merkez bürosu İstanbulda olacak ve her Balkan memleketi merkezinde birer şubesi kurulacaktır. Merkez bürosunda kâtibiumumî sıfatile çalışacak zat, Balkan murahhasları tarafından seçilecektir. Ayni vaziyette olmak ve odanın Türkiye şubesi muamelâtını da tedvir etmek üzere Aptülhak Şinasi Bey çalışacaktır.. Odanın merkez bürosu için şimdi den Dördüncü Vakıf Hanında bir daire tutulmuştur.

Odada içtimalar

Dün İstanbul Ticaret odasında Türk - Yunan ve Türk - Bulgar komiteleri toplanarak bu memleketlerle memleketimiz arasındaki iktisadî münasebatı ve bunları gösteren rakamları tesbit etmişlerdir.. Komitelerin neticei tetkikatı bugün Balkan Ticaret odası meclisine iştirak edecek Türk murahhaslarına tevdi edilecektir.

Adanada arpa

Adanada ilk arpa mahsulünün piyasaya çıkarıldığı zahire borsasına gelen malûmattan anlaşılmıştır.

İlk 4 aylık ticaretimiz

İhracat ofisi, 933 senesi ilk dört ayına ait memleketimizin ihracat ticaretini gösteren ve 931, 932 senelerinin ayni aylarındaki ihracat mikdarlarile mukayese eden bir istatistik hazırlamıştır. Buna nazaran bu müddetler zarfındaki ithalâtımız şu mikdarlardadır:

	1933	1932	1931
K. sani	5.979.929	5.323.132	12.241.446
Şubat	5.054.384	4.544.986	10.254.672
Mart	6.237.069	6.927.006	12.851.526
Nisan	5.457.539	5.606.116	10.551.461
Yekûn:	22.728.921	22.401.240	45.899.105

Ayni müddetler zarfında ihracatımız da şu mikdarlardadır:

	1933	1932	1931
K. Sani	6.678.185	10.346.877	11.039.807
Şubat	7.255.10	7.735.321	9.306.131
Mart	5.959.167	7.716.445	10.592.957
Nisan	5.059.550	6.841.212	10.119.805
Yekûn:	24.952.812	32.639.855	41.058.700

Sergi ağustosta açılacak

Millî sanayi birliği 933 Yerli Mallar sergisi için muhtelif kollardan hazırlıklarına başlamıştır. Bu sene sergi 1 Ağustosta gene Galatasaray lisesinde açılacaktır.

Millî sanayi biriği bu seneki serginin bütün memleket sanayiini toplayıcı mahiyette olmasına karar vermiştir. Bunun için memleketin her köşesindeki her nevi sanayi müesseselerine bir tamim yapılacaktır. Bu seneki sergide madencilere de bir yer verilecektir.

İstanbul Ticaret Odası da bu seneki yerli mallar sergisine 2000 lira ile yardım etmeği kabul etmiştir. Oda idare heyetinden Gani ve Recep Beyler sergi ile meşgul olmağa memur edilmişlerdir.

Diğer taraftan bazı Avrupa sanayi müesseseleri Sanayi Birliğine müracaatla Türk erbabı sanayiinin istifade edebileceği makine model gibi bazı şeylerin sergide ayrı bir kısmında teşhirinin faideli olacağını öne sürmüşlerdir. Sanayi Birliği bu müracaatı tetkik etmektedir.

Milâno sergisi

Milâno'da 10 mayıste açılan sergi eylûl sonuna kadar devam edecektir. Sergide güzel sanatlar, mimarı ve tefrişata ait eserler teşhir edilecektir. Sergi, Milâno parkında yapılan büyük bir bina ile bahçede yapılmış olan bir çok ev, mektep, gazino, amele evilerinin inşasını gösterir mefruş 20 kadar binadan mürekkeptir. İtalya hükûmeti sergiyi ziyaret edeceklere hudutlardan Milâno'ya, Milâno'dan İtalyanın diğer şehirlerine ve tekrar hududa kadar beş seyyah için şimendiferlerde 50 % tenzilât yapmağa karar vermiştir.

Başka memleketlerde kambiyo kararları

İhracat Ofisi, başlıca memleketlerin evvelki ay başına kadar ittihaz etmiş oldukları kambiyo kararlarını tespit ve bir broşür neşretmiştir.

Kambiyo tahdidatı olmıyan yerler şunlardır. :

Arabistan, Arnavutluk, Amerika, Cezayir, Danzig, Afganistan, Hindistan, İngiltere, Finlândiya, İsviçre, Kanada, Kıbrıs, Suriye ve Lübnan.

tahdidatı vaz'ına kanunen salâhiyettardır.

Yunanistan'da: Tüccarın döviz ihtiyacatının takdiri Millî Bankaya verilmiştir.

Fransa'da: Paris Ticaret Odasında tesis edilen Clearing şubesi, döviz tahdidatı vazeden memleketlerle Clearing mukavelenameleri aktetmektedir.

İran'da: Döviz itası, kanuna raptedilmiştir.

Brezilyada: Harice çıkacak her miktar döviz, müsaadeye bağlıdır.

Bulgaristan'da: Serbest ihraç edilebilecek miktar 300 leva olarak tespit edilmiştir. Hariçteki Bulgar tebaasına döviz verilmemektedir.

Almanya'da: Döviz, ya umumî müsaade veya sureti mahsusada verilecek izinlerle ita olunur. Seyyahlar için adam başına her ay 200 mark verilmektedir. Yalnız Avusturya, Rusya, İsveç ve Çekoslovakya'ya yapılan seyahatler için daha ziyade teshilât gösterilmektedir.

Vilâyette

İki profesör

Şahsî tetkikatta bulunmak üzre geldiler

Avusturya yüksek Ziraat Mektebi profesörlerinden M. Tschermak ile Prof. M. Adametz dün Varna tarikile vapurla şehrimize gelmişlerdir.

Bunlardan M. Tschermak nebatat mütehassısıdır. M. Adametz jeoloji mütehassısıdır.

Profesörler Belediye muavini Hâmit, Ziraat müdürü Tahsin, Beylerle diğer zevat tarafından karşılanmışlardır.

Bunlar dün Orman Mektebini, enstitüyü ve meyva fidanlığını gezmişler ve beğenmişlerdir.

Halkalı Ziraat Mektebini de gezeceklerdir. Bundan sonra Yalova, Bursa, Karacabey, Eskişehir ve Ankaraya giderek ihtisasları dahilinde tetkikat yapacaklardır. Profesörlerin bu tetkikatı hususî mahiyette ve kendi şahıslarına aittir. Kendilerinin bugün Darülfününda bir konferans vermeleri muhtemeldir.

Şereflerine bir de ziyafet verilecektir.

Garden parti

Haziranın üçünde İngiliz sefareti bahçesinde bir garden parti verilecektir.

İmadeddin Bey

Artvin Vilâyetinin lâğvı üzerine Vali bulunan İmadettin Bey, Birinci Umumî Müfettişlik Asayış Müşavirliğine tayin edilmiştir.

İmadettin Bey kıymetli idare amirlerimizdendir. İmadettin Bey, yakında Diyarıbekir'e gidecektir.

Takdiri kıymet heyeti gidiyor

Gayrimübadiller takdiri kıymet komisyonunun Ankaraya nakline karar verilmiş olduğundan nakil hazırlıklarına başlanmıştır. Nakıl için lâzım gelen tahsisat ve komisyon reis ve azasının yol masrafları gönderilmiştir. Komisyon heyeti pazar günü Ankaraya gidecekler ve ay başından itibaren Ankarada çalışmağa başlıyacaktır.

Umum müdürlük merkez teşkilâtı

İnhisarlarda yapılacak ıslahat hakkında raporlarını vermiş olan mütehassıs heyet dün de Gümrükler ve İnhisarlar vekili Ali Rana Beyin nezdinde toplanarak İnhisarlar Umum müdürlüğü merkez teşkilâtına ait raporların müzakere etmişlerdir. Bu surette raporların tetkikatı bitmiş ve mütehassısların da vazifesi hitam bulmuştur.

Maarifte

İmtihanlar

Darülfünun fakültelerinde haziranda başlıyor

Darülfünun fakültelerinde imtihanlara haziran birde başlanacaktır. İmtihana girecek talebenin listesi tesbit edilerek dershanelerin kapılarına asılmıştır.

Talebe gezintileri

İmtihanların yaklaşması dolayısı ile ve havalar da düzeldiğinden mektepler senelik yazlık gezintilerini yapmaktadır. Dün de resmî, hususî, ecnebi bazı mektepler gezinti yapmışlardır.

Beyoğlu Ayakostantin İlkmektebi de dün türkçe ve rumca tedris heyeti ile Kâğıthaneye gitmiştir. Talebe gezintide İstiklâl ve millî marşlarımızı söylemiş, güzel bir gün geçirmişlerdir.

Tekaütlük

Yeni çıkan kanunla ilk tedrisat hocaları da tekaüt hakkına malik bulunmaktadır. Kanun hazirandan itibaren tatbiha başlanacağı için tekaüt olmak istiyen muallimlerden 3 zat Maarif idaresine müracaat etmişlerdir. Bunların istidaları muameleye konmuştur.

Yalova gezintisi

Galatasaray lisesi son sınıf ticaret kısmı talebesi yarın Yalovaya bir gezinti yapacaklardır.

Gazi Osmanpaşa mektebinin tenezzühü

Kabataşta Gazi Osman Paşa mektebi pazartesi günü hususî bir vapurla heğbelie Çam limana bir tenezzüh yapmışlardır. 600 talebe ve 40 kişilik talim ve idare heyeti başlarında müdür Celâl Bey olduğu halde çok güzel bir gün geçirmişler, talebe arasında spor oyunları ve muallimler arasında da 50 metrelik bir koşu yarışı yapılmıştır.

Bu yarışı 95 kilo ağırlığında tarih muallimi Galip Bey kazanmıştır.

Vapur adadan kalkup Beykoza kadar gitmiş oradan dönerek akşam sekiz de göprüye gelmiştir.

Kısa haberler

* Hilâliahmer bayramı münasebetile Tepebaşı Darülbedayi tiyatrosunda 27 mayıs 1933 cumartesi günü akşamı saat 21 buçukta Eftalya Hanım ve Sadi Bey tarafından bir konser verilecektir.

Poliste

Hırsızlar!

Bir eve hırsız girdi, beşibiryerdeleri aşırdı

Kimse bulunmadığı bir sırada kule dibinde Hüseyin efendinin evine Emine, Havva ve Rasim isminde üç kişilik bir hırsız kumpanyası girmiş ve Hüseyin Efendinin sandığından bir beşi birlik altınla dört altın, beş kâğıt lira ve bazı eşya çalınmıştır. Hırsızlar, verilen eşkâl üzerine çok geçmeden yakalanmış ve çaldıkları paralar sahibine iade edilmiştir.

Bakırköy cinayeti

Bakırköyünde, incirliköyünde yapılan feci cinayeti dün tafsilâtile yazmıştık. Davit ve Lidya ismindeki karı kocanın ağır surette yaralanmalarile neticelenen bu kanlı vakanın failleri şiddetle aranmaktadır. Şüphe üzerine yeniden bazı kimseler nezaret altına alınmıştır. Şimdiki halde bütün şüpheler, vaka akabinde yakalanan yol amelesinden Taliple Giresonlu Mustafa üzerinde topanmaktadır. Merkumların ceplerinde iki yazma mendil bulunmuştur. Davidin evine yüzleri bu mendillerle örtülü olarak girmiş olmaları kuvvetle muhtemeldir. Bundan maada Mustafa ve Talip, vaka günü ve gecesi nerede bulunduk'arı hakkındaki suale kaçamaklı cevaplar vermişlerdir. Tahkikatla müddeiumumî muavinlerinden Nurettin Bey meşgul olmaktadır. Geç vakit öğrendiğimize göre yaralılardan Madam Lidya dün Cerrahpaşa hastahanesinde ölmüştür. Kocası Davidin yaraları nisbeten hafiftir.

Bir amele yaralandı

Beşiktaşta Cihannüma mahallesinde Mazharpaşa sokağında Miralay mütekaidi Hüsnü Beyin yeni yaptırmakta olduğu binanın ikinci katına demir götüren ameleden Hamza merdivenden düşerek ağır surette yaralanmış ve hastahaneye kaldırılmıştır.

Bir adamı döğerken

Galatada Bursa oteli müsteciri Dimo sokakta rastladığı Ali isminde birini döverken ayırmağa gelen polis memurlarına hakarette bulunmuştur. Deino yakalanmıştır.

Tramvaya atlarken

Eminönüne işliyen 1058 No. lu Arnavut arabasının arkasına atlıyan altı yaşlarında Ahmet isminde bir çocuk, tramvaydan düşerek başından yaralanmıştır.

Sahnede oynarken

Kadıköyünde bir tiyatroda oyunculuk eden Faik Ef. isminde biri bıçakla sahnede oynarken elindeki bıçak kazaen bacağına saplanarak kendisini yaralamıştır. Faik Ef. nin yarası ağırdır. Mecruh hastahaneye kaldırılmıştır.

Kalp 25 lik

Galatada sabahçı kahvelerinde yatıp kalkan Ercüment isminde biri dün Tophaneden bindiği tramvayın biletçisine bir kalp 25 lik vermek istemişse de paranın kalp olduğunu anlayan biletçi bunu kabul etmemiştir. 25 lik tramvayda bulunan bir polis memuruna gösterilmiş ve kalp olduğu tesbit edilmiştir. Ercüment yakalanarak hakkında tahkikata başlanmıştır. Suçlu bu parayı kimden aldığını bilemediğini söylemektedir.

Altın kaçakçılığı

Topane yolcu salonunda altın kaçakçılığı yapan bir kadın gümrük memurları tarafından yakalanmış ve mahkemeye sevkedilmiştir. Kadının üzerinde 140 altın lira bulunmuştur.

Mahkemelerde

Mahkemede bir tevkif

Kartal Tütün İnhisar İdaresinden 12,759 liralık ihtilâs davası

Kartal tütün inhisar idaresi memuru iken 12759 lirayı zimmetine geçirmekten suçlu Asım Beyin muhakemesine dün ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dünkü muhakemede ihtilâsı sabit gören ve yeminli zevattan teşekkül etmiş bulunan ehli hıbre raporu okunmuş, inhisar vekilleri de ihtilâsın muhakkak olduğunu söylemişlerdir. Maznun, vekili hasta olduğu için bu hususta evet veya hayır diyemiyeceğini söylemiş, muhakemenin başka güne bırakılmasını istemiştir. Kendisine tarafından tahrif edilmiş olduğu iddiasile gösterilen makbuzlardaki tahrifatında kendisi tarafından yapılmadığını söylemiştir.

İnhisar vekilleri gene ihtilâsın muhakkak olduğunu söyliyerek hazine hukukunun ziyadan vikayesi için Asım Beyin tevkifini istemişlerdir. İddia makamını işgal eden kâşif Bey de bu talebe iştirak ederek suçlunun muhakemesinin mevkufen yapılmasını istemiştir.

Mahkeme heyeti keyfiyeti müzakereden sonra görülen lüzum üzerine suçlunun tevkif edilmesine karar vermiş ve muhakemeyi 14 hazirana bırakmıştır. Asım Bey mahkemeye celbedilen bir jandarmaya tevdi edilerek tevkifaneye gönderilmiştir.

Karı kocayı yaralıyanlar

Mustafa isminde bir adamla Fatma ismindeki karısını yaralamaktan suçlu Bayram oğlu Sadık ve Ali oğlu Mustafanın muhakemeleri dün neticelenmiş, her ikisi de birer lira para cezasına ve onar gün hapse mahkûm olmuşlardır. Maamafih cezaları tecil edilmiştir.

Beraet

Çatalca mevkii müstahkemi muhasibi mesulu Şevket Beyin sui istimal yapmasına meydan vermek suretile vazifesini ihmal etmekten suçlu Şerif Beyin muhakemesi dün neticelenmiş, Şerif Beye isnat edilen suç sabit görülememiş, beraetine karar verilmiştir.

Çocuğu iğfal ettiği için..

5 yaşında Mehmet Kemal ismindeki çocuğu gezdireceğim diye sandalına alarak fenalık yapmaktan suçlu 19 yaşında Ramazanın muhakemesi dün neticelenmiştir. Ramazan sucu sabit görüldüğünden 6 ay 20 gün ağırhapse mahkûm olmuştur.

Kaçakçı kadın

İzmitin Akmeşe köyünden ve Bulgarya muhacirlerinden 50 yaşında Hamza kızı Fatmanın üzerinde 4 kilo 50 gram kaçak tütün zuhur etmiş, müsadere olunmuştur. Fatma mevcuden Adliye ceza mahkemesine gönderilmiştir.

Fatma mahkemede bu tütünün kendisinde eskiden kaldığını, fakir olduğunu, zahireyle değiştirmek üzere pazara götürürken yakalandığını söylemiştir.

Mahkeme Fatmanın 6 ay hapse konulmasına, fakat bu tütün mukabilinde kendi yemekliği için zahire alacak olmasını hafifletici sebep addederek cezasına üçte birinin indirilmesine, 4 ay hapse konulmasına, 18 lira 50 kuruş para cezası vermesine karar vermiştir. Fatma tevkif edilmiş ve tevkifaneye gönderilmiştir.

İhtilâstan mahkûmiyet

Cerrahpaşa hastanesinde ölen hastaları taburcu olmuş gibi göstererek hastaneye mevdu para ve muhallefatlarını ihtilâs etmekten suçlu Şevket Beyle bu Şevket Beyi kontrol etmiyerek sui istimal yapmasına meydan vermek suretile vazifesini ihmal etmekten suçlu idare memuru diğer Şevket Beyin muhakemeleri dün neticelenmiştir.

Muhakeme neticesinde idare memuru Şevket Beyin vazifesini ihmal etmediği anlaşılmış, beraetine karar verilmiştir. Deppoy memuru Şevket Beye gelince onun ölüleri taburcu edilmiş göstererek 955 lira 99 lira ihtilâs ettiği sabit olmuş, 5 sene on ay ağır hapse 955 lira 99 kürüşü ödemiye, 955 lira 99 kuruş ta para cezası vermeğe mahkûm olmuştur.

Tazminat istiyor

Muhtelit Türk - Yunan mahkemesinde Nikola Demonsten Jan Patriyüs hükûmetimiz ve Seyrisefain idaresi aleyhine bir dava ikame etmiştir.. Davacılar Boğaziçindeki bir bahrî kızak mahallinden dolayı hükûmetimiz den 138 lira tazminat istemektedirler. Mahkeme heyeti mahallinde bir keşif yaparak bir rapor hazırlamıştır.

Celâl Bey ve Avrupa matbuatı

Near East gazetesi, memleketimizin iktısadî vaziyeti hakkında yazdığı bir başmakalede alınan tedbirlerin isabetini tebarüz ettirmekte, Celâl Beyin Atina seyahatindeki faydalar saymakla ve iktısat vekili hakkında şunları söylemektedir.

"İsmet Paşa hükûmeti Celâl Beyin şahsında çok kuvvetli bir iktısatçıya sa-

FELEK

Bir seyahat

1932 senesi Türkiye ve dünya güzeli Keriman Halis Hanımefendi Mısır seyahatinden döndüler. Ve daha İstanbula çıkar çıkmaz bu seyahatte kendilerine refakat etmiş olan pederleri, akisleri buralara kadar gelmiş olan dedikodulardan hoşnutsuzlukla bahsederek bunları tekzip ettiler.

Ben içi dışı bir olmıya çalışan bir adam olduğum ve alelhusus yazılarım da kendimden ziyade, içinden çıkmakla iftihar ettiğim halkın düşüncelerini yazmaya çalıştığım için söyliyebilirim ki doğrusu biz de bu seyahatten o kadar memnun olmuş değiliz. Vakıa kimse kimseye karışamaz. Herkes istediği yerde istediği gibi seyahat eder, eder amma işin ucunda dünyaya yayılmış bir Türkiye güzelliği ve onun üzerine oturtulmuş bir de dünya güzelliği tacı vardır.

Buraya kadar gelen bu dedikoduları burada tekrara lüzum görmemekle beraber hepimizin hoşnut olmadığımız nokta dünya güzelinin bu seyahatinden bir tiyatro artisti gibi istifade edilmiş olmasıdır. Burada da ilk zamanlarda Keriman Hanımın bazı gazinolarda lûtfen kendisini göstereceği gazetelerde ilân edilince orada kah ve on kuruş ise elliye çıkarılmıştı. Anlaşılan Mısırda da böyle olmuş.. İşte biz bundan hoşnut değiliz ve bir daha bizim güzelimiz dünya güzeli olursa kendisinin her ne bahasına olursa olsun böyle umumî yerlere çıkmamasını rica edeceğiz. Zira bu hareket belki maddî bir fayda temin etse de mânevî zararı mucip oluyor. Seyahatleri bittiğini umduğumuz 932 güzeline bunu yazmayı samimî bir muharrir borcu bildim. Aflarını dilerim.

Üsküdar tramvayları

Denecek ki:

— Hah! Felek Üsküdara geçmiş. İşte tramvaydan şikâyete başladı..

Ne yapayım, hem doğduğum kasaba olan Üsküdarı severim, hem de Tramvay şirketini... Onun içindir ki; arasıra gözüme ilişen aksayan yerleri buraya yazarım. Sade İstanbulun Avrupa yakasından bahsedecek değiliz ya!

Efendim! Bizim Üsküdar tramvayları şimendifer oldu. Gülmeyin! Vallahi şimendifer gibi oldu. Bir günlük tarifesi var. Kısıklıdan hareket, Bağlarbaşına muvasalat, oradan iskeleye iniş. Beri tarafta Haydarpaşadan kalkış falan filân koskoca bir tarife.. Şimendiferlerin de tarifesi vardır. İstanbul tramvaylarında tarife gördünüz mü? Hayır. Yalnız falan saatte birinci, falan saatte sonuncu araba diye yazarlar. Aradaki fasılayı da söylerler. Biter gider. Bizimki öyle değil. Fasılalar günün saatine göre değiştiği için bir tarife yapmaya lüzum var.

Sonra tramvayların arasında 15 - 20 - 25 dakika fasıla olur mu? Bu fasıla trenlerde olur. Ondan sonra... Bizim tramvayların iki buçuk kilometrelik mesafesinde sekiz dokuz, on dakikalık teahhurlar olur. Tramvayda bu kadar teahhur görülmüş mü?..

İşte bundan dolayı bizim Üsküdar tramvayını geçen yaza nisbetle terakki etmiş, şimendifer olmuş gördüm. Bir diğer terakki noktası da şu:

Eskiden arabalar beşer dakika fasıla ile kalkardı. Sonra bu altı dakika oldu, sonra sekiz oldu. Bu sene sabahleyin dokuz dakika, ondan sonra 16 dakikada bir olmuş (Kısıklı tarafına) Haydarpaşaya derseniz hak getire. Seyrek zuhurat. 20 dakika, 25 dakika.. İşi bilir...

Bu şekilde çalışan nakil vasıtasına tramvay mı denir sorarım, şimendifer mi?

FELEK

Cemiyetlerde

Esnaf sandığı

Millet Meclisine yeni bir lâyiha veriliyor

Esnaf işlerini zamanın icabatına ve ihtiyacatına göre tanzim için yeni bir kanun lâyihası hazırlanmıştır. Bu lâyiha yakında meclise verilecektir.

Esnaf kanunu çıktıktan sonra Esnaf Cemiyetleri müşterek teavün sandığı konulacaktır. 15 esnaf cemiyetinin tevhidi sayesinde senede 10 bin lira kadar tasarruf elde edileceği anlaşılmaktadır. Bu paraı sandığın ilk sermayesi olacaktır.

Komisyoncular birliğinde..

Gümrük komisyoncuları birliği idare heyeti toplanmıştır. Bu toplantıda, gümrüklerden tüccar mallarının daha kolay çıkarılması etrafında görüşülmüş, Rıhtım ve Liman şirketlerinden teshilât görmelerinin temini için teşebbüsat icrası muvafık görülmüştür.

Kongre

Eyüp Halk Musikî Cemiyeti senelik kongresini 1 Haziran 933 perşembe günü akşamı saat 21 de Cemiyet

Tarih bahisleri

93 felâketi vs Ignatief

Tefrikamız bitti; fakat tefrika üzerine yazılan mektuplar halâ bitmedi

"Milliyet" in tarihî tefrikası olarak bu sütunlarda neşrettiğimiz (93 felâketleri ve İgnatief) üzerine gelen mektuplar hâlâ bitmedi. Bu sefer de aşağıdaki şu mektubu aldık.

İngiliz Sait Paşa hakkında

"Efendim,

"Gazetenizde „Ignatief ve 93 felâketi" başlığı ile tarihî bir tefrika neşredildi. Bu tefrikada mabeyin feriki, sonra müşürü pederim Sait Paşanın - tefrikada İngiliz lâkabı var. Babam Eğinlidir. Türktür. - 93 muharebesi nin mürevviçlerinden, hattâ bu felâketin başlıca müsebbibi olarak gösterildi ve öyle tanıtıldı.

"Katiyen yanlıştır, hiç bir esasa ve vesikaya istinat etmiyen tarihî yazılar hurafedir, efsanedir, iftiradır.

"Namusu ile yaşamış, bu millete hizmet etmiş ve bugün de ölmüş bulunan bir kimse için bu iftira pek çirkindir.

"Eğer bu tefrika muharririnin elindeki vesikalar eksik ve ihticaca kifayet etmiyorsa ya tetkikatını tamik etmeli ve yahut yazmamalı idi.

"Pederim Sait Paşa sultan Hamit tahta çıktığı günden itibaren iki sene kadar mabeyinde kalmış, Ali Suavi vakasını müteakip Ankara valisi olarak Anadoluya menkûben gönderilmiştir. Abdülhamidin tahta çıktığı günden itibaren vefatına kadar günü gününe hatıratını bilâ ihmal, olduğu gibi ve bizzat kendisi yazmıştır.

"Neşrettiğiniz işbu tefrikayı tekzip için pederimin 93 felâketinin müsebbibi olmadığını ve o zamanın sair zevatı olduğunu isbat edeceğim. Bunun için babamın kendi el yazısı ile olan hatıratının yalnız 93 muharebesi ne ait kısımlarının suretlerini gazetenizle neşredilmek üzere göndereceğim.

"Matbuat kanununun maddei mahsusası mucibince gerek bu mektubumun, gerekse bu mektubum basıldıktan sonra babamın hatıratından göndereceğim kısımların gazetenizin ayni sütunlarında neşrini rica ile hürmetlerimi takdim ederim efendim

Müşür merhum Sait Pş.nın oğlu

SAİT

* * *

Tarih, hisse dayanmaz!

Yukarıki mektubu okuduk. Yazanın kullandığı "Hurafe, efsane, iftirâ" gibi tabirleri nasıl bir duygu ile yazdığını anladığımız için hiç te gücenmedik.

Bir evlâdın babası için duyduğu sayğıya karşı sayğı göstermek isteriz. Fakat ne yapalım ki, Tarih, hisse dayanmaz; hakikati arar.

"93 felâketleri ve İgnatief" tefrikasında hangi kaynaklara dayandığımızı, tefrikanın sonunda saymıştık. — O zamanda ayni adı taşıyanlardan ayırmak için "İngiliz" lâkabı ile anılan — Sait Paşa için de hep bu kaynaklardan aldıklarımızı yazdık. Kendisini şahsan tanımış, yahut şahsile ve ailesile her hangi bir münasebette bulunmuş değiliz.

İngiliz Sait Paşanın, Abdülhamit tahta çıkar çıkmaz mabeyn feriki olduğunu, kayın biraderi damat Mahmut Paşa ile birlikte sarayda Abdülhamidin kurduğu Kamarilla'nın en sözü geçer azasından bulunduğunu Süleyman Paşanın hatıratında ve Mahmut Celâlettin Paşanın "Miratı Hakikat' inde okuduk.

Süleyman Paşanın hatıratı okunursa İngiliz Sait Paşanın o sırada saray da harp taraftarı olark adları anılanlar arasında bulunduğu görülür.

Bununla beraber, biz tefrikamızda "Muharebeyi açan İngiliz Sait Paşadır" gibi bir söz söylemedik. Şüphe yok ki bir adam, ne kadar muktedir olursa olsun, bir devleti harbe sokamaz. Lâkin 93 muharebesinin arifesinde devlet adamları arasında harp taraftarı olanlarla harbe muhalif olanlar diye iki takım ayrılmıştı. İngiliz Sait Paşayı o zamana ait hatıralarını yazanların hepsi bu iki takımdan birincisine mensup diye göstermişlerdir.

Eğer İngiliz Sait Paşanın hatıraları basılmış bir eser olsaydı, tefrikamızı yazarken ondan da istifade ederdik. Fakat dünyanın hiç bir memleketinde tarihî bir tefrika yazan adama, birisinin el yazısile yazdığı ve ailesi nezdinde bıraktığı hatıraları da görmek teklifi edilmemiştir.

Tefrikamızda İngiliz Sait Paşanın namusuna dokunur bir söz de yoktur. Harbe girmek kendi kanaatine daha muvafık olmuş olabilir. Hattâ Mithat Paşanın teb'idine âlet olmak işi bile İngiliz Sait Paşanın kendi başına yaptığı bir iş değil, Abdülhamitten aldığı emre itaattir. O devrin devlet adamları arasında vicdanına muhalif emirleri yapmamak için istifayı, menkûbiyeti göze alanlar ise nadirin nadiri idi.

Ali Suavi vakasından sonra İngiliz Sait Paşanın menkûbiyeti ise, Ali Suaviyi himaye edenlerden biri olması yüzünden husule gelen şüphelerden ileri gelmiştir. Mahmut Celâlettin Paşanın "Miratı Hakikat" inde «Ali Suavi vakası" için yazılan satırlar bu hi mayeyi açık surette gösterir.

Görülüyor ki yazdıklarımız içinde bu mektuptaki iddialara meydan verecek bir şey yoktu. Bununla beraber, eğer hatıralar bize —Denildiği gibi— verilirse, tarihe malûmat olarak bunları da neşretmekten geri duracak değiliz!

* *

Halkevinde

Kitap sergisi

Önümüzdeki sonbaharda Halkevinde geniş mikyasta bir kitap sergisi açılacaktır. Sergide bazı mektep ve ders levazımı da gösterilecetkir.

İş takip bürosu

Halkevi köycülük şubesi bir iş takip bürosu tesis etmiştir. Bu büro köylülerin İstanbul resmî dairelerindeki işlerini takip edecektir.

Gezmeler

Yeşil gün

Yeşil Hilâl cemiyetinden :

Her sene daha parlak bir surette tesit edilmekte olan Yeşil gün bayramı gezintisinin 7 incisi 9 haziran cuma gü nü Şirketi Hayriyenin 69 numaralı va purile yapılacaktır. Vapurda muhtelif eğlemeler, caz ve büfe mevcuttur. Muhterem âzâmıza ve mefkûre arkadaşlarımıza tahsis edilen vapura Yeşil gün bayramı için hazırlanan rozeti hamil o lanlar girebileceklendir. Binaenaleyh muhterem misafirlerimizin rozetlerini o günün sonuna kadar yakalarında mu hafaza etmelerini rica ederiz.

Davetler

Gülhane müsameresi

Gülhane altıncı tıbbî müsameresine 28-5-933 pazar günü saat 17 de başlana cağından bütün meslekdaşların teşrifle ri rica olunur.

Askerî tebligat

Beşiktaş askerlik şübesinden :

1 — Her sene olduğu gibi bu sene de mütekait ve müstafi İhtiyat Zabitan ve memurini askeriyenin yoklamalarına 1 Haziran 933 tarihinde başlanacak 30 Haziran 933 tarihinde bitecektir.

2 — Bu muayyen müddet zarfında şu bemizde mukayyet ihtiyat zabitan ve as kerî memurlarının yoklamalarını yaptırmak üzere müracaatları.

3 — Mektulpa yoklamalarını yaptıra cak olanlar adreslerinde, ahvali sihhiyelerinde, meşgâle ve memuriyetlerinde bir değişiklik, olup olmadığının ve şübenin ihtiyat zabitan defterindeki si ra No. larını veya sınıf ve Sicil No. larını yazmaları ilân olunur.

Hikâye

Kitabın dili

Hulki bu ılık odada kendini mesut hissediyordu. Etrafına bakındı, bir kere daha saadetini ta içinden duydu. Karısı kanapeye oturmuş, dikiş dikiyor, çocuğu yerde oyuncaklarile oynıyor.

Hulki kitaplarını yerleştirmekle meşguldü. Bu kitaplar evvelce Pendikte babasının evinde idi. Fakat Pendikteki evi sattıkları için şimdi bütün eşyası ve bu arada kitapları da bura ya getirmişlerdi.

Sevimli, mizaci uygun bir zevce, güzel bir çocuk ve kıymetli kitaplar.. Hulki saadetini kâfi buluyordu. Kitapları yerleştirirken tozlarını alıyor, arada bir de karıştırarak, sahifelere göz atıyordu. Karısı dediki:

— Pendikteki ev aklıma geldi, Ne güzel bağçesi vardı o evin..

— Evet ama, uzaktı cicim.. Sattığımız iyi oldu. Gerçi orada çok tatlı hatıralar bıraktık. Seninle orada tanışmış ve sevişmiştik.

Evet orada tanışıp sevişmişlerdi. Hulki o evde doğmuştu. Karısı Melâhat babasının ahbaplarından bir komşunun kızı idi. Çocukken beraber oynarlardı. Hulki mektepten çıktıktan sonra senelerce Beyğlunda yalnız yaşamış ve Melâhati adeta unutmuştu. Bir gün bir telgraf alarak eve koştu. Geç kalmıştı. Babası o gelmeden ölmüştü. Meyus ve teselliye muhtaç olduğu bu sıralarda genç kız onun yanına gelerek elini tuttu. Bu kadın Melâhatti. O da Hulki gibi kimsesizdi, babası da ölmüştü, annesi de.. Gederli kalpler hemen birleşiverdiler. Hulki Pendikte bir hafta kalacakken bir ay kaldı. Döndüğü zaman, meyus, Fakat mesut, öksüz, fakat nişanlı idi.

Şimdi ise evlenmişlerdi, nurtopu gibi çocukları vardı. Hulki zihninde birer birer canlanan eski hatıralar arasında kitapları yerleştirmekle devam etti. Bu aralık bir kitap nazarı dikkatini celp etti. Şekspirin eserlerinden bir üçüncü cilt.. Diğer ciltleri aradı, bulamadı:

— Ne yazık! Dedi

Kitabı karıştırırken ilk sahifelerde gözüne ilişen bir cümle onu hayrete düşürdü. O cümlede bazı kelimelerin altı kurşun kalemi ile çizilmişti. Öteki sahifelerde de bir çok altı çizik kelimeler vardı. Bu, şüphesiz gizli bir muhabere usulü idi.

Eline kâğıt kalem alıp altı çizilen kelimeleri yanyana sıraladı. Şu mektup meydana çıktı:

"Bir günah işledim. Fakat müteessif değilim. Aşkın beni o kadar mesut ediyor ki.. Artık beklemek istemiyorum. Gel, ihtiyatsızlıktan behsetme.. Bu akşam kocam evde yok..„

Bu, hararetli bir aşk mektubu idi. Babasının gençliğine ait bir hatıra.. Hulki vakayı görür gibi oldu. Bu mektubu tertip eden kadın evli olduğu için, Hulkinin babası onunla istediği gibi serbest konuşamıyordu. Mektuplaşma da güçtü. Ne yapsınlar? Muhabere için bu çareyi bulmuşlardı. Kadın belki elinde bu kitap, kocasının yanında Hulkinin babasına demişti ki:

— Size geçenlerde bahsettiğim kitabı getirdim. Hoşunuza gideceğini ümit ederim.

Babası da göz gezdirmiş ve akşam randevüye gitmişti. Sonrada ya kitabı sahibine iade etmeği unutmuş, yahut ta hatıra diye saklamış olacak ki, bugün diğer kitaplar arasında Hulkinin eline düşmüştü.

Genç adam kitabı karısına gösterdi. Melâhat evirdi, çevirdi:

— AAA, dedi, bu kitap annemin kitabı Hulki.. Şimdi hatırladım.

Hulki sarardı:

— Ne diyorsun? annenin kitabı mı?

— Evet annem de senin gibi kitap meraklısı idi. Hattâ bütün kitaplarına imza atardı. Bak, ilk sahifede imzası bile var.

Sanki Melâhatin annesi, Hulkinin babasına gönderdiği mektuba bu suretle imzasını da koymuştu. Fakat acaba bu günah ne zaman işlendi? Melâhat doğduktan sonra mı, yoksa evvel mi?

Hulki yüzünün sarılığını göstermemek için kütüphaneden yana döndü. Bütün vücudu kaskatı kesilmişti. Göz ucile yerde oynayan çocuğa baktı. Düşüncelerini sıralamağa çalışıyordu:

— Bu nasıl olur?

Hakikate ermek için zihin yoruyor, fakat bir yol bulup çıkamıyordu. Melâhat ancak bir kaç çizgisi kalan bu eski maceradan evvel mi, sonra mı doğdu? Ne korkunç şey!

Bir aralık Melâhat:

— Hulki, artık yoruldun. Gel biraz şöyle otur, dedi.

Hulki bir şey söylemeden, yerde oynıyan çocuğun önünden geçti, karısının yanına oturdu. Karısının mı? belki de hemşiresinin..

Kitaplar, tenkitler

Askerliğin Psikolojisi

Genç ruhiyat hocalarından Kuleli ve Maltepe liseleri Felsefe ve İçtimaiyat muallimi Ahmet Faik Bey psikoloji sahasında bize güzel bir etüt verdiler. Bizde bu tarzda yazılmış eserler arasında orijinal kıymeti haiz olanlar pek azdır. Müellif, kitabını bir kaç kısma ayırmıştır. Askerî otorite ve as kerliğin psikolojisi üzerindeki kısımlar, bizi yakından alâkadar eden bir bahis olduğu için ehemmiyetle üzerinde durarak okudum. Kuvvetli bir tahlil ve terkip kudretine malik olduğu, eserin mütalâasile de anlaşılan Fa ik Bey, eserinde ferdin beşikten itibaren tekemmül safhaarını çok esaslı bir surette tetkik etmiştir. İrade terbiyesinin hayat ve bilhassa cemiyet hayatı noktai nazarından ehemmiyetini, seciye ve otorite arasındaki yakın münasebeti, güzel tahlil etmiştir. Asrî tababeti ruhiyede bir insan içtimaî muhite tetabuk kudretile muhakeme edilir. Askerliğin psikolojisinde de yalnız askerlere değil, bir çocuğun doğduğu zamandan itibaren ruhi ve bedenî neşvüneması tetkik edilmekte ve bilhassa irade ve seciye mefhumları üzerinde inceden inceye işlenmektedir. Cemaatlerin müşterek ruhiyatı, manevî hayatın içtimaî kıymeti, fertlerin kıymet hükümlerine karşı alâkası, otoritenin teessüs ve inkişafı ve fesadı hakkındaki bahisler yalnız askerleri değil, sivil idarecileri de alâkadar edecek şekilde yazılmıştır.

Bu eser için, irade terbiyesini tatbikî bir şekilde izahta da çok muvaffak olmuştur diyebiliriz. (Harp ve Medeniyet) faslı ile (İçtimaiyat bakışından askerliğimizin yakın tarihi) denilen kısımlarda, müellif medenî dünyanın bugünkü zihniyetini, Cemiyeti Akvam prensiplerini, mütalâa et tikten sonra, askerliğimiz tarihinin muhtelif safhalarını da ince bir tetkik görüşü ile aydınlatıyor. Bu kısımlar hakkında söz söylemeğe salâhiyet ve ihtisasımız müsait değildir. Fakat heyeti umumiyesi ile Askerlik psikolojisi millî irfan ve kütüphanemiz için kıymetli bir eserdir.

Doktor: Fahrettin KERİM

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İş isteyenler

Arzuhalcilik mühürcülük, yazıcılık, odacılık buna benzer her türlü işi gayet ehven şeraitle yaparım isteyenlerin Milliyet İş bürosu Eyüp Mehmet adresine müracaatları.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

İstanbul şubesinden :

Mehmet Suavi efendi namına mukayyet Mülga İtibari Millî Bankasının 273268 - 273307 No. 40 adet hisse senedi zayi edilerek ikinci nüshaları ita edileceğinden eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Istanbul ikinci icra memurluğundan: Mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer ev eşyası 29-5-933 tarihine müsadif pazartesi saat 9 dan itibaren Beyoğlu tarla başı eğri sokak 29 No. lu apartmanın kapusu önünde birinci açık artırma suretiyle satılacağından taliplerin mahallinde memuruna müracaatları ilân olunur. (3740)

Dil anketi

71 nci liste ve gelen karşılıklar

Liste:: (68)

Maarif: okuma, yazma, ve iş bilgileri. *Mabet:* Tanrı evi. *Macun:* Bulama. *Maden: Marifet:* Ustalık, bilgi. *Maruf* Bilinen, tanınmış, ünlü. *Maslahat:* İş, yarar, iş. *Masuniyet:* Korunulmak. *Mat buat:* Basılı yazılar. *Mazbata:* Dernek dileği. *Mazbut:* Korumlu. *Mazeret:* Engel. *Mazmun: Maznun:* Suçlu sanılan. *Mazhariyet:* Mutluluk.

İstanbul 24 üncü ilkmektep muallimleri

* * *

Liste: (67)

Ifşa: duyurmak. *İkbal*: yücelik. *İklim:* ülke. *İkramiye:* armağan. *Ikrar:* doğruyu söylemek. *İktibas:* örnek olmak. *İktisat:* biriktirmek. *İktiran:* yok laşmak. *İktiza:* olacak şey. *İlân:* ortaya yaymak. *İtibar:* ün. *İtidal:* orta. *İtiraz:* beğenmeemk.

İtanbul 25 inci ilkmektep muallimleri

* * *

Liste: (67)

Ifşa: yayma. *İkbal: İkramiye: İkrar:* dil ile... söyleme. *İktibas:* tıp kısım alma. *İktisat:* biriktirme. *İktiran:* yaklaşma. *iktiza:* işe yarama. *İlân:* meydana çıkarma, gösterme. *İtibar:* saygi, sayma. *İtidal:* yavaşlık, uygunluk. *İtiraz:* karşı koma.

30 uncu ilkmektep muallimleri

* * *

Liste: (64)

Merhem: türkçedir. *Mesafe:* uzaklık. *Mesaha:* ölçme. *Meslek: Meskenet:* Beceriksizlik, uyuşukluk. *Meskûn:* içinde oturulan. *Mes'uliyet: Mesire: :* gezilecek yer, gezinik. *Meşguliyet:* Bir işle uğraşma. *Meşrep:* yaradılış. *Meşru Meşruhat: Meziyet:*

30 uncu ilkmektep muallimleri

* * *

Liste: (67)

Ifşa: duyurmak, duyuruş, ortaya atış, *İkbal:* parlaklık, mutlu görünüş-bollukta yaşayış, basamak yüksekliği. çıkınışlık, yücelme. *İklim:* ülke, parça, bir yerin sıcaklığı ve yarartısı, *İkram:* ağırlamak, sayğılamak, güzelce karşılamak. *İkramiye*: iyi düşüntü, tat vergi, oğurulu kazantı. *İkrar:* söylemek, *İktibas:* iğreti almak, yarantılı alış. *İktisat:* ölçülü gidiş, iyi kullanış, çevrinti göz açıklığı. *İktiran:* yanaşmak, yaklaşmak, birleşmek. *İktiza:* ayrımsız olmak, ayrılışsızlık. *Ilân:* ortaya çıkarmak, dört yana bildirmek. *İtibar:* saymak, değer vermek, aldırış etmek, aldırışlık. *İtidal:* taşkınlıtsızlık, ölçülü bulunuş, sirayi geçmeyiş. *İtiraz:* karşı geliş, tersleyiş, bir düşüntü veya söylentiyi hırpalma atılganlığı.

Filorinalı Nâzım

* * *

Liste: (67)

İfşa: duyurmak, boş boğazlık, gizliyi açığa urmak, ifşa türkleşti. *İkbal:* mutluluk, istek. *İklim:* ölke, iklim türkleşti. *İkram:* ağırlamak sevindirmek, verkülü olmak, saymak, saygili bulunmak. *İkramiye:* beleş, bağışlanan para çe saire. *İkrar:* doğrusunu söylemek, inkâr karşılığı olup (ikrar) ve (inkâr) türkleşmişlerdir. *İktibas:* almak, söz ve yazı göçürmek. *İktisat:* kısmak, yololile kullanmak, uslu davranmak, iktisat türkleşti. *İktiran:* birleştirilmek, yaklaşmak, yakınlamak, iki yıldızın bir burada bulunmasına iktiran veya kiranderler. *İktiza:* gerek, oliklik, iktiza türkleşmiştir. *İlân:* duyuruk, açığa vurmak, ilân türkleşti. *İtibar:* değer, ib ret almak saydırmak, saygılık, itibar türkleşti. *İtidal:* ortagidiş, usluluk, iti dal türkleşmiştir. *İtiraz:* karşı koymak, itiraz türkleşti.

Göztepe haznedar oğlu Baha

* * *

Liste: (70)

İlga: Bozmak, kaldırmak, işlentisiz, bırakmak. *İlham:* içe doğmak, duygu buluşluğu. *İltibas:* benzeyiş karışıklığı. *Iltifat:* Değer vermek, gönül oksamak, tatlı bakmak, yüze gülmek. *İltihak:* Birleşmek, beraber olmak, katılmak. *İltimas:* istemek, dilemek, üzerine almak. *İltizam:* Kurcalamak, ayrımsız tutmak, üstüne almak, istiyerek yapmak. *İmkân:* olabilmek, oluşluk. *İmtihan:* yoklama, deneyiş, bilgi araştırıcılığı, sıkıntılı sınayiş. *İmtiyaz:* biricik verilti, üstünlük, başkalarından ayrılış. *İmza:* Adını yazmak, bir kâğında anılı şını geçirmek. *İtina:* çekince düşünmek, değer vermek, baştan atmamak. *İtiraz:* ilişmek, karşı gelmek. *İtiyat:* yapış , alışış, karışış.

Filorinalı Nâzım

71 inci Liste

ANKARA, 24. A. A. — T. D. T. Cemiyetinden verilmiştir:

Karşılıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin 71 numaralı listesi şudur:

1 — MAĞRUR	8 — MAKSAT
2 — MAHABET	9 — MAKTU
3 — MAHARET	10 — MAKUL
4 — MAKALE	11 — MAMUR
5 — MAKAM	12 — MANA
6 — MAKAR	13 — MANZARA
7 — MAKBUL	14 — MASUM

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL :

18 Gramofon
18,30 Fransızça ders (ilerlemiş olanlara mahsus).
19 alaturka saz (Nebil oğlu İsmail Hakkı Bey)
19,45 Ülkü Hanım
20,30 Tanburî Refik B. ve arkadaşları
21,30 gramofon
22 Ajans, borsa haberleri ve saat ayarı.

ANKARA :

12,30 Gramofon konseri.
18 alaturka saz
18,40 viyolonsel konseri (Edip Bey).
19,20 alaturka saz devam ediyor.
20,10 ajans haberleri, hava raporu.

VARŞOVA, 1411 m.

13,15: Senfonik konser. 15,20: Leh halk musikisi. 16: Devamı. 17,25: Plâk. 18: Piyano - keman konseri. 20: (Siremenin dans dersi) ismindeki skeç. 21,05: orkestra. 23,05: Dans musikisi.

BUDAPEŞTE, 550 m.

20: Gnçlere mahsus neşriyat. 20,45: macera şarkları. 21,55: Tiyatro (Zazallı güzel Anna) 23,35: Caz musikisi.

MÜNİH, 532 m.

21,05: Viyana musikisi (Koro ile). 22,15: karışık neşriyat.

VİYANA, 518 m.

20,10: Tans ve şarkılı bir fantazi operet. 21: Hafif musiki. 22,05: Yozef Haydanın eserlerinden mürekkep şarkılar. 23,20: Charly Gaudrio cazı.

MİLANO - TORİNO - FLORANSA

22: Verdinin (Puritana'lılar) isimli opereti.

PRAG 488 m.

1905: Şarkılı almanca neşriyat. 20: Piyano-Harmonik kuator konseri. 23,20: salon musikisi.

BÜKREŞ, 394 m.

13: Plâk. 14,20: Plâk. 18: karışık konser 19,15 :Devamı. 20,45: Bachenin eserlerinden konser.

BRESLAU 325 m.

20,35: Çocuk ve halk şarkıları. 21,35: Bando muzika. 23: Haberler. 23,35: Dans ve hafif musiki (Kolonya'dan.)

İSTANBUL
HAVAGAZI
Şirketi

27 Mayıs Cumartesi günü saat 14,30 da Beyazıt'ta Elektrik Evinde verilecek olan ameli yemek ve pasta pişirme dersine bütün hanımefendileri davet eder. (3749)

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askeri rasat merkezinden aldığımız malûmata göre bugün hava kısmen bulutlu ve sakin olarak devam edecektir.

24-5-933 tarihinde hava tazyiki 759 milimetre idi. Hararet en çok 21 en az 15 derece kaydedilmiştir.

Milliyetin edebî Romanı: 113

MAKEDONYA

Aşk, Kin, Politika, ve Kan..

Müellifi: Nizamettin Nazif

Atlı tramvayların önlerinde koşarak boru öttüren çığırtkanlar, şaklayan kamçılar, pirinç düğmeli üniformaları içinde bir Sadrıazam gururile insanlara tepeden bakan konak arabacıları, bir sahneyi tamamlayan cins cins figüranlar gibi ortada belirmişti.

Osmanlı Bankasının karşısındaki alafranga merdivenden, redinkotlu bir adam acele acele indi. Bu Selânikli Süreyyadan başkası değildi.. Bankalar caddesinin iki yanından ve ortasından son süratle geçen insanlar ve arabalar arasında, bu tempoya ayak uyduramayan tek tük adamlar da gene tam o sırada yerden biter gibi belirivermişlerdi.

Süreyya bunlardan bir ikisine yaklaşarak bir şeyler söyledi. Sonra bir yılan gibi karşı kaldırıma geçti. Osmanlı Bankasının yanındaki dar sokağa girdi,

Burada, kapusuna dört beş basamaklı bir taş merdivenle çıkılan üç katlı, kirli suratlı bir evin önünde dört beş elekçi çingâne yere bağdaş kurmuşlar, peynir ekmek yiyorlardı. Yanlarından geçti aşağı köşeyi döndü. Orada esnaf ve efendi kıyafetli bir kaç adam duruyorlardı. Birinin kolunu dürttü. Kapısını anahtarla açtığı bir eve girdi.

Kapuyu açık bırakmıştı. Hemen iki üç dakika sonra evin içi sokaktakilerle dolmuştu.

Süreyyaya hayretle bakıyorlardı. Merdiveni işaret etti:

— İkinci kattan dama çıkılır. Damdan bitişik evin damına demir merdiven vardır. Odamın yanındaki dama çıkacaksınız, iyi bilmiyorum ama.. Her halde ya bir kapak, yahutta üçüncü kat odalarından birinde bir balkon vardır. Eve yıldırım gibi gireceksiniz. Sorgu suâl yok. kimi bulursanız yakalıyacaksınız. Yalnız kadına rastlarsanız pek fena muamele etmeyiniz.. Haydi göreyim sizi..

.. . .

.. . .

Küçük bir mangal üstünde dibi kapkara, küçük bir tencere kaynıyordu. Önünde mavi beyaz dört köşelerle renklenmiş bir basma önlük Lûbinska soğan doğruyordu.

Bakışları dalgındı.

Bir an elleri durdu.

Derin derin içini çekti.. Sonra gene koca soğanı ince ince doğramağa başladı.

Soğan deyip geçmeyiniz. Soğan mühim bir kuvvettir. Bir kuvvet ki Makedonyadan bir hareket yaratmış, Makedonyalılık diye kurulan hareketin mayası olmuştur.

Soğan, Makedonyanın millî sembolü gibi bir şeydir. Güzel Sanatler dünyanın dört köşesinde türemezden evvel Makedonyada, bir cemiyete müşterek heyecan verebilen bir güzel sanat türemiş bulunuyordu.

Zihninizi beyhude yormayınız. Bulamıyacaksınız. Resim sanati mi diyeceksiniz? Hayır.. Ne resim, ne heykeltraşlık, ne oymacılık, ne tiyatro, ne de güzel söz söylemek ve yazmak sanatleri değil.

Bu sanat o zamandanberi yalnız Makedanyada yaşayabildi. Çinin Porselenlerini Avrupada taklit edebildiler. En güzel boya, şimdi Goblin tezgâhlarında vuruluyor. Heykeltraş çekicini kalemini aldı, İtalyaya, Parise göç etti. Eski Yunandan, eski İrandan, eski Mısırdan, eski Türk sanatinden hangi şube bugün medenî dünyaya meçhuldur? hiç biri.. Fakat Makedonya millî sanati uzun asırların ve uzun asırlar içinde öğrenmek susuzluğile yanıp kavrulanların hiç birine çaldırmadı.

İtiraf ediniz dostlarım.. Bir Makedonyalı gibi soğan doğruyabilir misiniz? Negezer..

Soğan doğramak Makedonya kızlarına, Makedonya kadınlarına tabiatin yaradırken bahşettiği ilâhî bir vergidir. Soğanın hakkını ancak onlar verebilirler. Mahalle bakkallarında hakir göz atışlarınıza hedef olan soğan bir Makedonyalı eli deydiği dakikada maverai bir kıymet alır.. İtiraf edin! İçinizde, bir Makedonyalı eli ile doğranmış soğana yan gözle bakabilecek aslan kimdir?.. Var mıdır ki?

Lûbinska soğan doğruyordu. Geniş yüzlü bıçak yuvarlak soğana her dokunuşta; ince rende vuran mahir bir marangoz nasıl soğan zarı gibi talaş çıkarırsa; tıpkı öyle ince talaş gibi tabağa kıyılmış soğan düşüyordu.

Çirkin ve acemice yapılmış mavi resimli tabakta büyük bir yığın olmuştu. Demek ki genç kız epey zamandanberi mutbakta bulunuyordu.

Tencereyi uzun saplı bir tahta kaşıkla karıştırdı. Sonra soğanları boca etti. Bir yanında küçük bir bakır tepsi içinde ayıklanmış fasulye duruyordu. Tencereye bir avuç kırmızı biber attıktan sonra soğanları kavurmağa başladı.. Mutfak bir an içinde misk gibi (!) Bir soğan kokusile doldu. Bu koku az sonra evin üç katını birden kaplamış bulunuyordu.

— Ö ö ö .. Boğulacağım, kusacağım;!

— Pööof..

— Şimdi bu kibarlığı bir tarafa bırakın da işimizi bitirelim.. Gürültü etmeyin.. Bu heriflerin ne belâlı olduklarını ben bilirim.

Bunlar, Süreyyanın dama çıkardığı adamlardı. Tabancaları ellerinde, her tarafta azrail arayan korkulu gözlerle üçüncü kattan ikinciye inen merdivende duruyorlardı. Demek ki Süreyyanın bahsettiği kız Lûbinska idi. Ne garip, ne esrarıengiz bir istihbarat teşkilâtı vardı bu İstanbulda?

— Haydi canım.. Ne duruyorsunuz?

Zaif yüzlü, kıranta bir adam bir daha "haydi!" dedikten sonra fotinlerinin düğmelerini çözdü, ayaklarından çıkardı. Diğerleri de istemiye istemiye onu taklit etmişlerdi.

Kunduraları merdiven basamaklarında bıraktılar. Yalnayak, ses vermiyerek merdivenden indiler.

Bir ikinci merdiven daha indiler. Şimdi soğan kokusu, burun direklerini kıracak derecede kuvvetlenmişti. Öndeki mutfak kapısına şiddetli bir tekme indirdi. Hep birden içeri daldılar.

Lûbinska, ininde basılmış bir dişi kaplan gibi zıpladı. Mangal tencere tekerlenerek altüst oldu:

— Yorgi! Mihal!

(Devamı var)

Coni Veismüller

Dünya 100 ve 200 metre sür'at rekortmeni Coni Veişmüller ayni zamanda mükemmel bir plonjördür. Resmimiz şampiyonu,tramplen'den fırladıktan sonra plonjon vaziyetine geçerken yakalamıştır.

Dünyanın en tanınmış sporcularından biri ve belki de birincisi meşhur Amerikalı yüzücü Coni Veismüler'dir. Bu genç sporcu 57 saniyede yüz metreyi yüzdükten sonra kendisine muvaffakıyet kapıları açılmıya başlamıştır.

Bundan sonra gene Coni 200 metrede dünya rekoru temin etmeğe muvaffak olmuştur. Bundan bir müddet sonra Amerikan sporcusu sinemaya girmiş ve orada da sporda olduğu gibi muvaffakıyetler başlamıştır. En nihayet meşhur Tarzan filmini çeviren Coni sinemada da rekortmen olmuştur. Şimdi bütün sporcuların sevgilisi olduğu gibi sinema meraklılarının da sevgilisidir. Bilhassa bunu temin eden birinci sebep vücudünün fevkalâde güzel ve işlenmiş olmasıdır. Resmimiz bu genç şampiyonun tremplinden havaya sıçradığı ve henüz dalma vaziyetine geçmedenki ânı tespit ediyor.

Bakın ne güzel ve ne elâstiki bir vücut...

Çiçek bayramı

Bu cuma günü memleketimizde senelerdenberi unutulmuş olan bir eğlence tekrar ihya edilecektir. Çiçek Bayramı. Ünyon klübün eski halini bilenlerin bu bayramların ne kadar neşeli ve eğlenceli olduklarını unutmamış olmalarfı lâzımgelir.

İşte bunu düşünen Fenerbahçe klübü ve Kadıköy Fıkaraperver Cemiyeti yeniden halk arasında bu nezih eğlenceyi canlandırabilmek için eski Ünyonklüp ve yeni Fenerbahçe stadın da böyle bir bayram tertip etmeyi karar altına almışlardır..

Yapılacak bu şenlikte muhtelif ve çok eğlenceli müsabakalar yapılacak ve bunlara kadın erkek bir çok kimseler girecektir. Bu müsabakalardan sonra asıl bayramın ismi olan çiçek kısmı başlıyacak, ve baştan başa çiçeklerle süslenmiş olan arabalar biribirlerile çiçek muharebesi yapacaklardır.

Çok güzel ve tertemiz bir eğlence olacağına şüphe etmediğimiz bu bayramı tekrar canlandırmıya önayak olmakları için müteşebbisi her iki teşekkile de teşekkür eder ve ilk bayramını kutlularız.

Bu bayramın programı şu şekilde tesbit edilmiştir:

Saat 13 te küçük kız çocukları arasında gürbüzlük müsabakası (10) yaşa kadar. 13,30 da erkek çocuklar arasında gürbüzlük müsabakası (10) yaşa kadar 14 te hanımlar arasında 100 metre sür'at müsabakası, 14,15 te hanımlar arasında kaşık içinde yumurta müsabakası, 14,20 erkekler arasında kaşık içinde yumurta müsabakası, 14,30 da çiçek arabaları müsabakası, 15,30 da erkekler arasında çuval müsabakası, 15,45 hanımlar arasında çuval müsabakası, 16 da küçük kız çocukları arasında çember yarışı, 16,15 de küçük erkek çocukları arasında çember yarışı, 16,30 da küçük erkek çocukları arasında üç tekerlekli bisiklet yarışı, 16,45 erkek çocuklar arasında bisiklet yarışı (800) metre. 17 de erkekler arasında cimkana, 17,30 da futbol, 18,15 de halât müsabakası ve mükâfat tevzii.

Verilecek mükâfatlar şunlardır:

Bebek, top, tenis ayakkabısı, deniz mayosu, deniz mayosu, birinciye ve ikinciye birer kupa, gümüş kalem, bir çiçeklik, bir oyuncak, bir oyuncak, yün sveteri bir heykel, bir kapalı kutu, bir gazi heykeli, bir kupa.

Cuma maçları

Bu cuma günü, Taksim stadyumu ve Fenerbahçe sahalarında futbol maçları yapılacaktır.

Fakat günün en mühim hâdisesi hiç şüphe yok ki Taksimde oynanacak olan Fenerbahçe - Vefa maçıdır.

Bu maçın bu derece ehemmiyet kesbetmesine sebep geçen hafta Vefa takımının Fenere karşı çok sert bir oyun oynamasıdır. Herkesin kanaatine göre Vefa eğer o gün sert oynamayıp ta daha şuurlu ve kafalı bir oyun oynasaydı Fenerin karşısında daha iyi bir netice alabilirdi. İşte bu noktadandır ki herkes bu maçın bu haftaki şekli cereyanını merak ediyor.

Haber aldığımıza göre maalesef bu hafta Vefa tam kadrosile çıkamayacaktır. Çünkü en iyi oyuncularından Muhteşem ve Halil rahatsızdırlar. Bunların yerine 2 nci dereceden oyuncu oynatmak vaziyetinde olan Vefalıların nasıl bir oyun çıkarabileceğini bilmiyoruz. Herhalde her iki taraf ta mutedil ve sinirden âzade oynarsa iyi ve zevkli bir oyun seyretmiş olacağız.

Bundan başka Galatasaray, Anadolu ile oynayacaktır. Birinci kümeden bir takım ile ikinci küme şampiyon namzedini biribirile karşılaştıran bu maç ta herhalde enteresan olacaktır. Günün diğer mühim hâdisesi de Fenerbahçe stadında yapılacak hareketlerdir. Orada gençler şampiyonu olan Fenerbahçe küçükleri ile kategorilerinin muhteliti arasında bir maç vardır ki bu, ötekiler kadar hattâ daha mühimdir.

Taksim Tavn tenis klübünde gazetemizin tertip ettiği tenis turnuvası devam edecektir.

Lûna Parkta Mülâyim pehlivanın da iştirakile alaturka güreş yapılacaktır.

Yeni bir turnuva

Halkevi Spor şubesinin şehrimizdeki gayrifedere klüpler arasında bir futbol turnuvası tertibine karar verdiğini memnuniyetle haber aldık. Bu turnuvaya İdman Cemiyetleri İttifakına dahil olmamış şehrimizin bir çok maruf klüpleri iştirake karar vermişlerdir. Bunlar meyanında Beyoğlu tarafının, İstanbul tarafının bilhassa kuvvetli klüpleri de vardır.

Haziranda başlıyacağı tahmin olunabilen bu müsabakalar lik maçlarının hitamında ya Kadıköy sahasında veya Taksim stadyomunda yapılacaktır.

Fenerbahçe avcılarının ilk seyahati

(Fenerbahçe avcıları geçen hafta 40 kişilik bir kafile halinde domuz avı için Çınarcık nahiyesine gitmişlerdi. Memleketimizde ilk defa böyle bir av eğlencesi tertip edildiği için bu eğlenceye iştirâk etmiş bir arkadaşımızdan ihtisasatını gazetemiz için yazmasını rica ettik. Aşağıya dercettiğimiz yazı bu eğlencenin nasıl geçtiğini anlatması itibarile şayanı dikkattir.)

Her sporda memleketimizin en ön saflarını işgal eden Fenerbahçe Spor klübü sporun avcılık kısmında da büyük bir muvaffakıyet göstermiye başlamıştır.

Fenerbahçeli avcılar geçen perşembe günü gecesi saat tam 12 de Moda iskelesinden hareket eden hususî bir motorla Yalovanın yakınında Çınarcık nahiyesine hareket eyledi.

Çınarcık; diyebilirim ki Marmara havzasındaki diğer nahiyelerin en güzeli ve en şirinidir. Kafilemiz Çınarcıkta yarım saat kadar istirahatten sonra saat tam 4 te avlanmak üzere yola çıktı. İlk postayı kuracağımız yer tahminen Çınarcığa 1-2 saat mesafede pırnar ve meşe ağaçları ile örtülü fundalık bir vadide idi. Kafile reisimiz Sait Salâhaddin Bey yerlerimizi tensip eylemişti. Avcılar mevkilerine dağıldılar.

Avcılar müselles şeklinde vadinin etrafını sardılar ve diger cihetten de ürkütülen yaban domuzları muhakkak surette önümüzdeki dereden geçeceklerdi. Vadinin diger tarafından ürkütülen domuzların peşlerine takılan kopoyların sadaları uzaktan gelmiye başlamıştı. Avcılar tüfeklerine fişekleri sürdüler ve ellerini sallıyarak biribirlerine yerlerini bildirdiler. Ben kendi şahsıma hiç bir sporda duymadığım helecan hissettim.. Öyle bir helecan ki zevkini hiç bir eğlencede hissetmemiştim. Benim sol tarafımda İbrahim, Sait Salâhaddin Beylerle, İsviçre Sefiri ve baldızı, sağ tarafımdaki mevkilerde ise Mr. Arthur Whittal, Mr. Rollen bulunuyordu. Halecan içinde beklerken vadinin uzaklarından bir mavzer sesi işitildi. Bunu müteakiben arka arkaya bir iki çifte sesi işitildi, ve ardı arkası kesilmiyen köpeklerin sesleri... Bu esnada tahminen yüz metre mesafeden köpeklerin sesleri belirdi fakat fundalık o kadar yüksek ve sıktı ki domuzları görmek imkânsızdı. Bir dakika sonra fundalıklar arasından bir yabandomuzu gözüktü. Çiftemi düzelttim ve ateş ettim. Ayni esnada solumda bulunan İbrahim Bey de ateş etti. Biçare hayvan sendeledi ve sürtünerek fundalıklar arasında kayboldu. Yaralandığı muhakkaktı. Fakat on on beş saniye sonra sağ tarafımdan bir silâh sesi daha işittim. Bunu da Mr. Arthur Whittal atmıştı. Yaralanan domuz korkunç bir inilti ile önümüzdeki derenin içine yuvarlandı. Fakat bunun ölüp ölmediğini görmedik. Çünkü henüz posta bozulmamıştı. Fundalıklar arasından bir çok domuzlar geçiyordu. Fakat görünmediği için ateş edemiyorduk. Bu şekilde posta da bir saat kadar bekledikten sonra kararlaştırdığımız mevkie hep beraber top landık. Ve vurulan domuzları saydığımızda bunların 6 tane olduğunu gördük. Fenerbahçenin kıymetli saha müdürü Galip Bey de diri diri 4 tane küçük domuz yavrusu yakalamıştı. Güneş yükselmiş ve sıcak gittikçe artmıştı. Bu postadan sonra iki posta daha yaptıksa da, posta yaptığımız yerlerin sık fundalık ve yeşillenmiş bulunan meşe ve pırnar ağaçları arasında daha fazla bir şey vurmamıza esasen imkân yoktu. Vurduğumuz domuzları hayvanlara yükliyerek Çınarcığa gönderdik. Biz de yürüyerek Çınarcığa geldik. Yemeklerimizi büyük bir iştahla yedikten sonra saat tam 2.30 da Çınarcıktan hareket eyledik.

S. MÜMTAZ

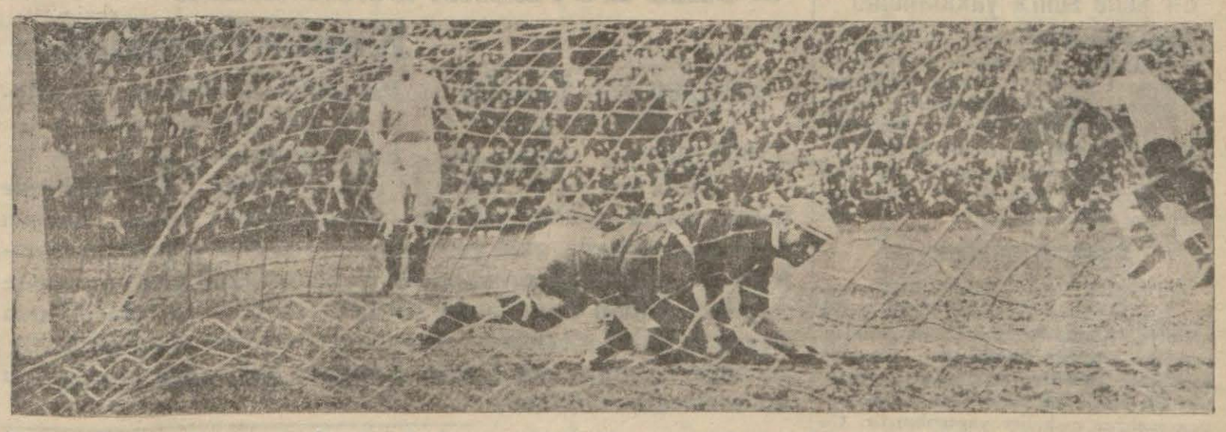

Geçen hafta Romada oynanan İngiltere-İtalya maçı bütün dünya sporcuları tarafından çok büyük bir merakla bekleniyordu. Neticede her iki takım birer sayı yaparak berabere kaldı. Resmimiz bu maçın şimdiye kadar hiç bir yerli gazetede çıkmayan bir anını tespit ediyor. Meşhur Combi, İngilizlerin golünü bu kadar yakından ve böyle yemişti.

Küçük iktibaslar

Hazine

İsveç veliahtinin Finlândiyayı ziyaretinin sebebi şimdi anlaşılıyor.

İsveç Aristokrasisinde çok eski bir aileden olan Comte Wachmeister kendisini ziyarete gelen veliahte orijinal olduğu kadar da muhteşem bir hediye hazırlamıştı. Bu hediye neydi, biliyor musunuz? Bir sırrın ifşası..

On sekizinci asrın bidayetlerinde Finlândiya körfezinde iki yüz milyon altın mark kıymetinde altın hamulesi olan bir Rus vapuru batmış. Kont veliahte bu vapurun tam batmış olduğu yeri gösterdi.

Altınlar hâlâ körfez sularının dibinde bulunuyor. Şimdi İsveç ve Finlândiya Hükûmetleri müştereken bu altını çıkarmıya çalışacaklardır. Elde edilecek hazine Stokholm ve Finlândiya müzeleri arasında taksim edilecektir.

(En Attendant)

Şikago sergisi

Şikagodaki "Bir asırlık terakki" sergisi haziranın birinde açılıyor. Daha şimdiden inşaatı görmek maksadile üç yüz bin kişi duhuliye ücreti verdi. Başka sergilerin aksine olarak, bu sergide mallarını teşhir edenlere madalya verilmiyecek. Sergi son yüz senelik teknik terakkiyatın vardığı neticeleri gösterecek. Bir fabrika otomobilin nasıl başlanıp nasıl bitirildiğini teferrüatı ile gösterecek. Bir müşteri sabahleyin gelip te bir otomobil sipariş ederese, siparişinin nasıl yapıldığını gözü ile görecek ve akşama otombiline binip gidecektir. Mişigan sahilleri şimdiye kadar hiç bir serginin görmediği mimarî nümunelerine şahit olacaktır. Serginin merkezini teşkil eden "Fen hol" bir harikadır. Bir buçuk kilometre kadar yer tutan seyahat ve nakliyat binası penceresizdir ve tam modernizm prensiplerine göre çizilmiştir. En başlıca binanın kubbesi, asma köprülerden ilham almış vaziyettedir. Yani kubbe aşağıya istinat edilecek yerde, yukarıdan tutulmaktadır. Bu kubbelerden iki katlı bir bina irtifamdadır ve dahilî kutru takriben altmış metredir. Sekiz yüz resimden ibaret fotoğraf kısmı Amerika da şimdiye kadar vücude getirilememiş mühim bir sergi mahiyetindedir. Bu resimler dünyanın bütün memleketlerinden gönderilen beş bin resimden seçilmiştir.

(Daily Telegraph)

Mussoliniye miras

Uzun zamanlar İtalyada yaşamış olan Amerikalı bir kadın, Mrs Wurtz geçenlerde İsviçrede öldü ve bütün kıymetli kolleksiyonlarını Musolini ye bıraktı. San'at noktasından çok mühim kıymette olan bu kolleksiyonlar arasında baha biçilmez halılar ve işlemeler vardır. Vasiyetnamede bu eşyanın yerleştirilmesi için ayrıca elli hin dolar da hediye edilmiştir.

(Die Weltkunst)

Tevfik Rüştü Beyin beyanatı

(Başı 1 inci sahifede)

miş olan topların kastedildiğini mübeyyin bir fıkra ilâvesini teklif etmiştir.

Sahil muhafazasına mahsus topların 406 milimetre olabileceği hakkındaki fıkraya gelince Tevfik Rüştü Bey, söz alarak Boğazlar meselesine dair çok mühim ve mufassal beyanatta bulundu.

Sahil muhafazasına mahsus ağır topların muhafaza edilerek müteharrik ağır topların ilga edilmesi Boğazların muhtemel tecavüze karşı müdafaa kuvvetinden mahrumiyetini intaç edebileceğini izah ile söze başlıyan Tevfik Rüştü Bey İngiliz projesinde sulh muahedelerindeki askerî maddelerin ilga edildiğini görmekle Türkiyenin çok memnun olduğunu, zira devletlerin müsavi muamele görmesine Türkiyenin daima merbut kaldığını ve İngiliz projesine, Boğazlar ve Trakya gayrıaskerî mıntakalarının da ilâvesi lâzım geldiğini söylemiş ve kara, hava kuvvetlerini tenkis eden terki teslihat projesinin hususî bir rejime tâbi olan Boğazların vaziyetini tebdil ettiğini ve bugün Türkiyenin malik olduğu müdafaa kuvvetlerinin terki teslihat mukavelesi ile azalacağını, binaenaleyh gerek Boğazın ve vatan topraklarının ve gerekse bizzat boğazlar serbestisinin müdafaa ve muhafazası için elimizdeki ağır toplar ilga edilince, mukabilini başka çarelerde aramak lâzım geldiğini ve ağır topların ilgasında Türkiyenin istisna edilmesi gibi gayri tabiî bir vaziyet ihdasından içtinap eden Türkiyenin ancak Lausanne muahedesinde Boğazlara ait askerî ahkâmın lâğvini talep ettiğini ve bu talebin neticesi her kese müsaade edilecek olan sahil muhafazasına mahsus topların Türkiye tarafından Boğazlara konmasından ibaret bulunduğunu ve ancak bu suretle Boğazların serbestisini muhafazaya imkân olduğunu, eğer Boğazlar müdafaa silâhından mahrum olursa, her hangi bir donanmanın mürür ve uburu işkâl edebileceğini, halbuki bu serbestiyi ancak Türkiyenin temin ettiğini söylemiş, ve sulhperver olan, herkesle dostluk muahedeleri akti ne taraftar bulunan Türkiyenin azamî terki teslihata da daima taraftar olduğunu ve hikmeti vücûdünü esasen kaybetmiş olan Boğazlar ahkâmının devletler arasındaki münasebat prensibine de muvafık olmadığını izah etmiş ve konferansa bir karar projesi tevdi etmiştir.

Bu karar projesi, Karadeniz ve Akdenizde sahili olan devletlerle Amerika ve Japonya murahhaslarından mürekkep hususî bir komisyon teşkil edilmesini ve Türkiyenin Boğazlar hakkındaki teklifinin evvelâ bu komisyonda görüşülmesini derpiş ediyor.

Tevfik Rüştü Beyden sonra söz alan İngiliz murahhası çok mühim olan bu mesele hakkında şimdilik karar verilmemesi ve müzakeresinin ikinci kıraatine talik edilmesini teklif etti.

Bundan sonra M. Paul Boncour söz alarak, Türkiye hakkında sitayiş kârane bir mukaddimden sonra, Türkiyenin teklifine hususî mevzuu itibariyle değil temas ettiği umumî prensip itibarıyle muarız olduğunu, çünkü muahedelerin tadili meselesini ortaya attığını söyledi.

Tevfik Rüştü Bey söz alarak, evvelâ İngiliz murahhasının teklifini kabul ettiğini söyledi ve sonra fransız hariciye nazırına cevaben, Türkiyenin talebinin Boğazlardaki türk sahilleri ile Boğazlar serbestisinin müdafaası davası olduğunu ve mevzuu bahis meselenin bu noktadan tetkiki lâzım geleceğini ve bu meseleyi alâkadarların da tetkikine imkân vermek için teklifine müzakeresinin ikinci kıraate talikini kabul ettiğini, Boğazlar meselesinde gayri askerî m...akanın ilgası teklifi bir arazi ve hudut tadil demek olmadığını ve esasen diğer muahedelerin askerî maddelerinin ilgası hakkında bizzat ingiliz projesinde bir madde mevcut olduğunu ve meselâ Alman tamiratı gibi tadil ve ıslâhı mümkün olduğunu söylemiştir.

Meselenin münakaşası ikinci kiraate talik olunmuştur. Türkiyenin bu talebi konferans muhitinde müsait bir tesir husule getirdi.

Tevfik Rüştü Beyin Fransız hariciye nazırının itirazına verdiği cevap herkes tarafından muhik ve makul görülmüştür.

Tevfik Rüştü Bey bugün konferanstan evvel İngiliz hariciye nazırı ile hususî surette görüşmüştür.

Boğazlar hakkındaki talebimizin münakaşasından evvel Ingiliz ve Fransız hariciye nazırlarıyla, diğer devletler mümesillerile hususî temaslarda bulunulması muhtemeldir. Sovyetler bu talebimize esasen taraftar olduklarını evvelce bildirmişlerdir

Kontenjan Kararnamesi

(Başı 1 inci sahifede)

killeri heyetince kararlaştırılır.

Madde 6 — 13887 numaralı kararnamenin 17 inci maddesi şu suretle tadil edilmiştir:

Takası temin edilmiş eşya ile takastan istisna edilmiş eşya takas komisyonunun müsaadesile kontenjan haricinde ithal olunur. Vekâletlerle bunlara mülhak müesseselere ait bu kabil eşyanın kontenjan kaydile mukayyet olmaksızın ithali için ayrıca müsaade istihsaline lüzum olmayıp bu eşyanın mikdar ve kıymeti ithallerini müteakıp alâkadar vekâletçe İktısat vekâletine bildirilir.

Madde 7 — 13887 numaralı kararnamenin 19 uncu maddesi şu suretle tadil olunmuştur:

Kontenjan kararnamelerine merbut A listesinde yazılı eşya kontenjan kaydile mukayyet olmaksızın memlekete serbestçe ithal olunur.

Madde 8 — 13887 numaralı kararnamenin 25 inci maddesi şu suretle tadil edilmiştir:

Kontenjan kararnamelerile ithaline müsaade olunan mevaddı iptidaiyesi hariçten kabulü muvakkat usulile gelip memlekette işlendikten sonra ihraç olunan eşyanın ihraç mikdarlarında temsil edilen kadar mevaddı iptidaiye kontenjan harici olarak ithal edilir. Bu mevaddı iptidaiyeden memleket içinde kalacak kısımların teminatları irat kaydolunmakla beraber alâkadar hakkında 19185 numaralı kanun mucibince muamele olunur.

Madde 9 — 13887 numaralı kararnamenin 33 üncü maddesi şu suretle tadil edilmiştir:

Eshabı tarafından gümrüklere terkedilerek 1549 numaralı kanun hükümlerine tâbi tutulan eşya ile hariçten kaçak olarak yakalanan eşya veya gümrük depo ve antrepolarında terkedilmiş eşyanın veya kazazede olan gemilere ait hamuleden hasarzede olan malların ithali Gümrük vekâletinin tasvibine bağlıdır.

Gümrüklere gelmiş olup ta gümrük depo veya antrepolarında fevkalâde sebeplerle hasara uğramış eşyanın hasarzede kısımlarının ithali Gümrük vekâletinin müsaadesine bağlıdır.

Bu müsaade mahallin en büyük mülkiye memurunun veya izam edeceği zevatın riyaseti altında mevcut ise İktısat vekâletine mensup mahallî en büyük memurun ve gümrük idaresinin göndereceği bir zatın iştirakile teşekkül edecek bir heyet tarafından hasarın fevkalâde sebeplerden ileri geldiğini mübayyin verilecek rapor üzerine ifa olunur..

Hasarzede olan malın kendine göre ithal edilecek kısmı ayrılmazsa ayrılamıyan kısımla beraber ithal olunur. Çuval, sandık, fıçı gibi kaplar içinde gelmiş olup ta zarara uğrayan kısım ayrılmadığı takdirde çuval, sandık, fıçı muhtevası ithal olunur..

Birinci ve ikinci fıkralarda mevzuu bahis mallardan ve eşyadan uyuşturucu maddeler, sakarin ve emsali gibi ithali esasen Sıhhiye vekâletinin iznine bağlı olanların ithali için mezkûr fıkralar mucibince aranılan tasvip ve müsaade gene mezkûr vekâletten istihsal edilir.

Madde 10 — 13887 numaralı kararnamenin 35 inci maddesi şu suretle tadil edilmiştir:

Kontenjan kararnamelerile ithali serbest olan maddeleri havi koliler, yeşil etiketli ve azamî bir kiloluk paketler ve ağırlığı üç kiloyu geçmiyen evrakı matbua paketleri ve bu evsafı haiz olan kıymeti mukaddereli kutular kontenjan kaydile mukayyet olmaksızın ithal edilirler.

Madde 11 — 13887 kararnamenin 10 uncu maddesi şu suretle tadil edilmiştir-

Kontenjan kararnamelerile ithali makamatı aidesinin müsaadesine bağlı olan maddeleri havi koliler, yeşil etiketli ve azamî üç kiloluk paketler ve bu evsafı haiz olup azamî bir kilo ağırlığında bulunan kıymeti mukaddereli kutularla girecek eşya mezkûr makamatın müsadesile kontenjan kaydile mukayyit olmaksızın ithal edilirler.

Madde 12 — 16 teşrinisani 1931 tarihinden evvelce vukubulan müsadeler dolayısile yapılacak takassız ithalât İktısat vekâletinin müsadesile kontenjan harici ithal edilir.

Madde 13 — 13774 numaralı kararnameye aşağıdaki maddeler tezyil edilmiştir:

13343 numaralı kararnameye aşağıdaki maddeler tezyil edilmiştir :

13343 numaralı kararname ile ilga edilip görülen zaruret üzerine faaliyetleri 26 eylül 932 akşamına kadar tahdit edilen ihracatı tesbit komisyonlarına 18 eylül 932 akşamına kadar verilip 26 eylül 932 akşamına kadar muameleleri ikmal edilerek tasdik olunan ihracat beyannameleri sahipleri bu kararnamenin tarihi neşrinden itibaren bir ay müddet zarfında ihracat kıymetinin yüzde ellisini geçmemek üzere kontenjan listelerinde yazılı emteadan kontenjan kaydile mukayyit olmaksızın ithalât yapabilirler.

Madde 14 — 13343 numaralı kararname ile ilga edilen ihracatı tesbit komisyonlarına 18 eylül 932 akşamına kadar tahriren müracaat olunupta satışın tekemmül ettiğini mübeyyin vesikalardan bazıları maddî imkânsızlık dolayısile komisyonların tadili faaliyet ettiği 21 eylül akşamına kadar komisyona tevdi olunmıyan ve bilâhare 13374 numaralı kararnamenin birinci maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine tevfikan takas komisyonuna müracaat edip mezkûr komisyonca kabul olunan fakat vaktin darlığına binaena 15 şubat 933 tarihine kadar ithalâtta bulunmamış olanlarla mezkûr komisyonca yeniden yapılan tetkikat üzerine hakları tasdik edilmek şartile muameleleri 15 şubat 1933 tarihine kadar intaç edilememiş bulunanlar memleket mahsulâtından ihraç ettikleri üzüm, incir, fındık, halı, tiftik, zeytinyağı, gülyağı ve kasaplık hayvan kıymetlerini % 50 sini geçmemek üzere bu kararnamenin neşri tarihinden itibaren iki ay müddet zarfında kontenjan listelerinde yazılı emteadan kontenjan kaydile mukayyet olmaksızın ithalât yapabilirler.

Madde 15 — Aşağıda tarife numaraları yazılı maddeler F listesine konulmuştur :

Tarife numarası: 244, 247, C 277, F 277, A 279, 303 E. 34.

Madde 16 — Gümrük tarife kanununun B 106, B 337, C 377, C 378, C 381, A 394, A 520, F 529, 530, A 513, B 531, B 532. Maddelerinde yazılı eşyanın temmuz, ağustos, eylül ayları için kontenjanda gösterilen miktarları bu kararnameye merbut M listesinde yazılı olduğu veçhile memleketler arasında taksim edilmiştir.

Madde 17 — Kontenjan cetvellerine bağlı B listesine dahil eşyanın temmuz, ağustos, eylül aylarına tefrik edilen miktarları merbut cetvelde gösterilmiştir.

Kararnameye ayrıca M listesi ve M listesinin aylara taksim cetveli merbuttur.

Dünyada neler oluyor?

İyi Alman olmıyanlar hadım edilecek

Avrupa gazetelerinin verdiği malûmata göre, Prusya Dahiliye nazırı Essen de, doktorların içtimaında şayanı dikkat bir nutuk söylemiştir. Bu nutka göre, nazır, Alman ırkını temizlemek için, Alman olmağa lâyik olmayanları hadım etmek maksadiyle bir kanun lâyihası hazırlamaktadır. Lâyihaya nazaran hadım etmek ihtiyarî değil, mecburî olacaktır.

Evvelâ doktorlar kendi aralarında böyle bir tasfiyeye başlayacaklardır. Bunun için Berlin etibba birliği reisi Dr. Claus bütün meslektaşlarına bazı sualleri havi bir tamim göndermiştir.. Tamimde sorulan suallere yanlış cevaplar verildiği takdirde doktorluk haklarını zayi edecekleri ihtar olunmaktadır.

MEMLEKETTE

Adanada bir dava

ADANA, 24 — Mühendis Hâmi Beyin oğlu Tarık Efendinin elektrik cereyanına kapılarak ölmesi üzerine Hâmi Bey tarafından elektrik şirketi müdürü M. Oberle, şirket memurları Abdullah ve Osman Efendiler aleyhine açılan davaya Asliye ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Suçluların vekilleri arasında Ağaoğlu Ahmet Beyin kızı avukat Şükûfe Hanım da bulunmaktadır. Elektrik tesisatının şartnameye muvafık olup olmadığının tesbiti için yeniden ehli vukuf tayinine karar verilerek muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Avda kaza

İZMİR, 23 — Salihlide ava giden iki arkadaştan Niyazi isminde biri Rahmetullahı kazaen yaraladı. Salihliye getirilen yaralı öldü.

Katil üvey ana

Malatyadan bildiriliyor:— Akçadağın aşağı Orüçki köyünden İbrahim Ef. Elif isminde bir kadınla evli olmasına rağmen Hatiçe isminde genç bir kadını da seviyor ve bu kadını evine getirerek iki sene beraber yaşıyor, fakat bu esnada İbrahimin Osman ismini verdiği bir oğlu daha dünyaya geliyor.

Bu çocuk doğduktan sonra da Elifle Hatiçe arasında geçimsizlik başlıyor, Hatiçe İbrahimin Eliften ayrılmasına engel olan küçük Osmanın vücudünü ortadan kaldırmayı da kuruyor ve bir gün Elif komşuda iken uyumakta olan bir buçuk yaşındaki Osmanı boğup yatağı üstünde yüzü koyun çevirdikten sonra tarlada çalışan kocasının yanına gidiyor.

Bu katil üvey anne Ağırceza mahkemesinde muhakeme edilmiş ve on beş sene ağır hapse mahkûm olmuştur. Hüküm tefhim edilince Hatiçe hüngür hüngür ağlamıştır.

Bir sene sonra yakalandılar

Dörtyoldan bildiriliyor: — Geçen sene Dörtyol'un Başlamış köyünde kanlı bir cinayet olmuş ve kumar yüzünden Ali ağacık oğlu Ali katledilmiş, Darıcı oğlu Ahmet kardeşi Ali ve Mehmet, Ahmet ismindeki dört katil de firar etmişlerdi. Bunlardan Ahmet'le Ali hudut haricinde yakalanmış ve kanunun pençesine teslim edilmiştir.

AyvacıK panayırı

AYVACIK, 19 — Burada her sene mayısın 26 sında kasabaya iki kilometre mesafede Kemerdere mevkiinde panayır açılır ve beş gün devam eder. Panayır mevkiinde Belediye tarafından yaptırılmış elli dükkânlık bir bostan vardır. Ayrıca mahfuz mahaller yaptırılmıştır. Gelecek esnafın her türlü esbabı istirahatleri temin edilmektedir. Her sene panayırda vasatı yirmi bin liralık hayvan alınıp satılır. Bu sene havalar her senekinden müsait gittiğinden hayvan satışının daha hararetli olacağı şüphesizdir.

Birinci iflâs memurluğundan:

Evvelce Halıcı oğlunda kumlu muşamba fabrikası işleten Kırzade Ruhi Bey iflâs etmiş ve iflâs 24 - 5 - 933 tarihinde açılıp tasfiyenin adî şekilde yapılmasına karar verilmiş olduğundan:

1 — Müflisten alacağı olanların ve istihkak iddiasında bulunanların alacklarını ve istihkaklarını ilândan bir ay içinde 1 inci iflâs dairesine gelerek kaydettirmeleri ve delillerini (senet ve defter hulâsaları ve saire) asıl veya musaddak suretlerini tevdi eylemeleri. 2 — Hilâfına hareket cezaî mesuliyeti müstelzim olmak üzere müflisin borçlularının ayni müddet içinde kendilerini ve borçlarını bildirmeleri. 3 — Müflisin mallarını her ne sıfatla olursa olsun ellerinde bulunduranların o mallar üzerindeki hakları mahfuz kalmak şartile bunları ayni müddet içinde daire emrine tevdi etmeleri ve etmezlerse makbul mazeretleri bulunmadıkça cezaî mesuliyete uğrayacakları ve ruçhan haklarından mahrum kalacakları. 4— 3 Haziran tarihine müsadif cumartesi günü saat 13 te alacaklıların ilk içtimaa gelmeleri ve müflis ile müşterek borçlu olanlar ve kefillerinin ve borcunu tekeffül eden sair kimselerin toplanma da bulunmağa hakları olduğu ilân olunur. (3746)

Darülâceze Müdürlüğünden:

Darülaceze bulaşıkhanesi için maa teferruat 600 tabak yıkayacak kabiliyette olmak vaziyesi ve elektrik motör tesisatı müteahhidine ait olmak ve makinenin sureti istimali ve elektrik sarfiyatını müşir katoloklar teklifler ile beraber verilmek ve müessesece fiat farkına bakılmaksızın istenildiği makineyi intihapta muhtar bulunmak kaydile bedeli muhammenesi bin beş yüz otuz iki buçuk lira olan bulaşık makinesinin pazarlığı 5 Haziran 933 pazartesi günü saat on dörtte icra edilecektir. Taliplerin teminat akçelerile Müesseseye müracaatları. (2365)

Sıhhî Müesseseler Muhasebeciliğinden:

Bakırköyde Emrazı akliye hastanesinde mevcut bir adet hurda Overlant marka otobüsün 15-5-933 tarihinde pazarlıkla satılacağı ilân edilmiş ise de talip zuhur etmemesine binaen satılamamıştır. Mezkûr otobüs 29-5-933 pazartesi günü saat on birde pazarlıkla satılacaktır. Taliplerin hastaneye müracaatları. (2361)

Gedikpaşa'da Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Eşya ve Levazım anbarı için (75:100) kutu ambalaj yazı boyası 50:100 adet ambalaj yazı fırçası 300:350 kilo çivi 200:250 anbalaj ipi bir takım anbalaj yazmak için harf 27 Mayıs 933 cumartesi günü saat 11 den 12 kadar pazarlıkla satın alınacaktır. Talipler şeraiti anlamak üzere hemen pazarlığa iştirak için mezkûr günün muayyen saatinde maliyeye teslim edilmiş ilk teminat makbuzu ile komisyonumuza müracaatları. (2359)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

4666,500 Kilo kuzu eti : Pazarlıkla mübayaası: 28 Mayıs 933

23031,500 „ koyun eti : Pazar günü saat 14 te.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için 22 Mayıs 933 tarihinde kapalı zarfla yapılan münakasasından teklif edilen fiatları komisyonumuzca gali görülen yukarda cins ve miktarı yazılı etlerin pazarlıkla münakasaları hizasındaki gün ve saatte yapılacağından daha ehven fiatla vermeğe talip olacakların yevm ve vakti mezkûrda muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracatları. (2369)

İstanbul ikinci icra memurluğundan:

Mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer olup tamamına (1900) bin dokuz yüz lira kıymet takdir edilen büyük adada karanfil mahallesinde eski hakem yeni Sakarya sokağında eski 2 yeni 8 Numara ile murakkam maa arsa bir bap ahşap hanenin (beş bin kırk) hisse itibarile (bin yediyüz bir) hissesi açık arttırmaya vazedilmiş olup birinci açık arttırması 26-6-933 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairemizde icra kılınacaktır. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin mezkûr gayri menkulün kıymeti muhammenesinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminat akçesi vermeleri lâzımdır. Hakları tapo sicillerile sabit olmayan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların, irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte daireye bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapo sicillerile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi,vakıf icaresi ve belediyeye ait resumu tanzifiye vetenviriye müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 27 5-933 tarihinden itibaren dairede açık bulundurulacak olan arttırma şartnamesile 930-5504 Numaralı dosyasında mevcut ve mahalli mezkûrun evsaf, mesaha vesairesini havi vaziyet ve takdiri kıymet raporunu görüp anlayabilecekleri ilân olunur. (3777)

İstanbul üçüncü icra memurluğundan:

Tamamına 400 lira kıymet taktir olunan Fatihte Kirmasti mahallesinde Emir han sokağında eski 16 yeni 14 numaralı dükkânın dörtte üç hissesi açık arttırmaya vazedilmiş olup 28 Mayıs 1933 tarihinde şartnameleri divanhaneye talik edilerek 18 Haziran 1933 tarihine müsadif pazar günü saat 14 ten 17 ye kadar Istanbul üçüncü icra dairesinde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma ikincidir. Birinci arttırmasında talip çıkmamış bu kerre en çok arttıranın üzerinde bırakılacaktır. Arttırmaya iştirak için yüzde 7 buçuk teminat akçesi alınır. Müterakim vergilerle ve belediye rüsumu vakıf icaresi müşteriye aittir. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbiteleriyle bildirilmesi lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicilile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların 1424 No. lu icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikan hareket etmeleri lüzumu ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 31-17 numaralı memuriyetimize müracaatları ilân olunur. (3723)

ZAYİ — Erenköy kız lisesinden aldığım 9-71 numero ve 926 tarihli şehadetnamemi zayi ettim.. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Kimyager Kâmille Ragıp . (3754)

Beyoğlu 2 inci noteri canibi alisine:

Keşide edenler: Anadolu Hisarında Göksu Yeni mahallesinde defdar bostanı sahipleri Şâkir ve Ferhat ağalar:

Muhataplar 1 — Kandillide Sıra mahallede 2 No. lu hanede mükim Antuvan Gişar Efendi.

2 — Balatta Köprü başında 45-60 No. da hurda tüccarı İlhâmi Bey.

İlân edilecek gazeteler: İstanbul Vilâyet Gazetesi ile Milliyet gazetesi.

Efendim,

Anadolu Hisarından Göksü Yeni mahallesinde kâin ve defterdar bostanı namiyle maruf Bostanımızdaki fabrika da bulunan emvali muayyen bedel mukabilinde iştira eden muhatabımız İlhâmi Bey, Beyoğlu 6 ıncı noterliğinden musaddak ve resen tanzim edilmiş olan 27-10-1932 tarihli senet mücibince ve 4600 lira mukabilinde diğer muhatabımız Antuvan Gişar Efendiye satmış ve bedeline mukabil de bir defa bin yüz lira ve ikinci defa'da iki bin lira ki iki def'ada üç bin yüz lira tediye edilmiş ve mütebaki bin beşyüz lira İlhâmi Beyin bu sebeple matlubu kalmıştır. Tanzim edilen marüzzikir 27-10-1932 tarihli satış senedin de emvali mezkûrenin sahibi her ne kadar mümaileyh Antuvan Gişar Efendi olarak görülmekte isede Beyoğlu 3 üncü Noterliği huzurunda tanzim edilen 6-11-1932 tarih ve 9752-523 No. lu diğer senette mümaileyh Antuvan Gişar Efendi Salifüzzikir emval hakkında aynen (Her ne kadar işbu satın alma mukavelesi sırf kendi namına yazılmış isede hakikatta mümaileyh Şâkir ve Ferhat ağalar ile mezkûr akıtta nısıf nısıfa müşterekiz) diye ikrar etmiş ve böylece bizim de mezkûr mallar da iştirakimiz tahakkuk eylemiş idi.

Ancak, bu iştirak, son taksit olarak İlhami Beye mümaileyh Antuvan Gişar E. tarafından verilmesi icap eden bin beş yüz lira ile bizim kendi nakdimizdan mümaileyhin namına hissemizden fazla verilmiş olan sekiz yüz liranın tarafımıza tediye edilmiş olması şartiyle mukayyet olup yoksa aksi takdirde mezkûr mallar kâmilen bizim olacak ve artık Antuvan Gişar Efendinin işbu mallarda bir hak ve alâkası kalmayacak idi. Netekim: Marülarz 6-11-1932 tarihli ve Antuvan Gişar imzalı Noter senedin de aynen (Satıcı Ilhami Beye ilk taksit olarak verilen bin yüz lirayi Şâkir ve Ferhat ağalardan alarak vermiş olduğum gibi bu kerre ikinci taksit olarak verilecek olan iki bin lirayi da yine müamileyh Şâkir ve Ferhat ağalardan aldım ve böylece Ilhâmi Beye vereceğim. Bu suretle üç bin yüz lirası verildikten sonra mütebaki bin beş yüz lirayi dahi ben bizzat vadesinde Ilhâmi Beye vereceğim gibi hesaben benim için vermiş oldukları sekiz yüz lirayi Şâkir ve Ferhat ağalara borçluyum. Şayet vaktında mütebaki bin beşyüz lirayi İlhâmi Beye vermez isem bu halde meblağı mezkûru Şâkir ve Ferhat ağalar kendi nakıtlarından vaktında vermek mecburiyetinde kalacaklarından bu takdirde satın alınan malların kâfesi Şâkir ve Ferhat ağaların mali olacak ve bu mallarda bir hak talebine hak ve salâhiyetim olmayacaktır) denilmektedir.

Bu akıt üzerine Ilhâmi Beye İkinci taksit verildikten sonra mütebaki kalan binbeşyüz lira şimdiye kadar verilmemiş ve bu iştirakımız keyfiyetinden haberdar olan İlhâmi Bey de Antuvan Gişar Ef. ye keşide ettiği protestonamenin bir suretini, mebideki alâka ve irtibatı hukukiyemizi nazarı itibare alarak namımıza izafetle Avukatımız Hikmet Süleyman Beye tebliğ ettirmiştir.

İmdi; Antuvan Gişar Efendinin berveçhi bâla İlhami Beye bizzat vermeği tahhüt etmiş olduğu bin beş yüz lirayi şimdiye kadar vermemiş mes'ele mual lâkta bırakılmıştır. Bu borcun ödenip İlhâmi Beyin Mallar üzerindeki alâkai hukukiyesini ref etmek lâzımdır. Binaenaleyh, Antuvan Gişar E. şayet şimdiye kadar bu borcu ödemiş ise makbuzunu tarafımıza ibraz ve tebliğ etmesini ve ödememiş ise işbu ihtarnamenin tebliği tarihinden itibaren nihayet üç gün zarfında tediye edip vesaikini resmen bildirmesi lüzumunu ihtar ederiz. Aksi takdirde mütebaki Binbeşyüz lirayi 6-11-1932 tarihli Noter senedi mücibince Ilhâmi Beye Bizzat vermeğe mecbur kalacağımızı ve artık mümaileyh Antuvan Gişar Efendinin işbu fabrika ve müştemilâtı üzerinde bir güna hak ve alâkası kalmıyacağını bilmesi ve ona göre hareket etmesi ve eşhası salisenin de cereyanı halden ve meselenin hakikatından haberdar olmaları zımnında 6 nüshadan ibaret olan protestonamerimizden birerinin *Antuvan Gişar Efendi ile İlhâmi Beye tebliğini* ve bir nüshasının *İstanbul Vilâyeti gazetesile Milliyet gazetesinde neşrü ilân* ve birinin kalemde hıfzı ile bir musdak nüshasının tarafımıza iadesini tirham eyleriz Efendim Hazretleri.

İşbu ilânname dairede alınkonulan asıl nüshasına uygun olmakla talep ü cibince berayi neşir Milliyet gazetesi müdüriyetine irsal kılındı.

Beyoğlu 2 inci Noter

(3751) A. Hilmi

İstanbul Ticaret Müdürlüğünden :

İstanbul Garsonlar Cemiyetinin

Senelik idare heyeti intihabı 27-5-933 cumartesi günü saat 10 dan 16 ya kadar Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han 2 inci katta 31, 32 numaralarda kâin dairei mahsusada yapılacağı alâkadarlara ilân olunur. (3636)

3 üncü kolordu ilânları

Birinci Muhabere alayında mevcut olup pazarlıkla satılacak 100 araba gübreye talip çıkmamıştır. İhalesi 29-5-933 pazartesi günü saat 15 te yapılacaktır. İsteklilerin gübreyi görmek üzere Birinci Muhabere alayına ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KO. nuna gelmeleri. (175) (2351)

* * *

K. O. için 7000 kilo pirinç pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 27 Mayıs 933 cumartesi saat 11 dedir. İsteklilerin şartnamesini ve nümunesini görmek üzere her gün, münakasaya gireceklerin o gün vaktinden evvel K. O. SA. AL. komisyonuna gelmeleri. (176) (2368)

* * *

Haydarpaşa ve Gümüşsuyu hastanelerile Hayvan hastanesi ihtiyacı için 3000 kilo gaz yağı pazarlıkla satın alınacaktır. Ihalesi 25 Mayıs 933 perşembe günü 14,30 dadır. Isteklilerin şartnamesini görmek için her gün pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyonumuza müracaatları. (177) (2371)

* * *

6. cı F. Sa. Al. Kom. dan: İspartadaki kıt'at ihtiyacı için 116571 kilo un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 1 Haziran 933 perşembe günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere Fındıklıda III. K. O. SA. AL. KOM. nuna ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel 612 lira teminatlarile İspartada 6. ci F. SA. AL. KO. nuna müracaatları. (3057) (2094) 2702

* * *

Çatalca Mst. Mv. kıt'aları ihtiyacı için açık münakasa ile 6,000 kilo koyun eti alınacaktır. İhalesi 31 Mayıs 933 çarşamba günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için mezkûr gün ve saatinden evvel Fındıklıda 3 . K. O. Sa. Al. komisyonuna gelmeleri. (151) (2115) 2709

K. O. Merkez ve 1. F. kıt'aları hayvanatı ihtiyacı için ve kapalı azrf usulile 227 ton ot alınacaktır. İhalesi 6 Haziran 933 salı günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için mezkûr gün ve vaktinden evvel teminatlarile birlikte Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (150) (2116) 271

* * *

K. O. kıt'atı hayvanatı ihtiyacı için açık münakasa ile 180,000 kilo saman alınacaktır. İhalesi 31 Mayıs 933 çarşamba günü saat 14 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. komisyonuna gelmeleri. (149) (2117) 271

* * *

37 nci Alay Sa. Al. Komdan: Aydındaki kıt'at ihtiyacı için 112,000 kilo un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 5 haziran 933 pazartesi günü saat 15 te Aydında Alay karargâhında yapılacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için Ankarada M. M. V., İstanbul 3. K. O., İzmir Mst. Mv. Sa. Al. komisyonlarile Dinar, Burdur, Saray köy askerlik şubelerine ve münakasaya girmek için tayin edilen günde ve vaktinden evvel 756 lira teminatlarile teliflerini Aydında 37 nci Alay Sa. Al. komisyonuna gelmeleri. (3058) (2210) 285

* * *

İstanbul, Beyoğlu ve Üsküdar cihetinde tekmil kıt'alar müesseseler ve mekteplerin, ekmek, erzak ve yemlerinin ambarlarından kıt'a kilolerine kadar bir senelik nakliyesi kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 10 Haziran 933 cumartesi günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teminatlarile Fındıklıda 3 . O Sa. Al komisyonuna gelmeleri. (164) (2208) 2848

Milliyet'in romanı: 11

ERKEK KISMI SARIŞINA BAYILIR

Yazan: Anitaloos *Tercüme: Kamran Şerif*

üzerine tacı satmayıp bana saklayacağını söyledi. İnsan böyle kelepirlerden istifade etmiyecek olduktan sonra seyahat ettiği neye yarar? İngiliz hanımlarla kârlı iş yapmak insana her zaman nasip olur şeylerden değildir. Mister Eisman beni seyahate çıkarırken bu şekilde bir tahsil ve terbiyenin mucip olacağı masarifi herhalde düşünmemiş olacak. Onun için dün tutup kendisine bir telgraf çektim:

"On bin dolara katiyen ihtiyacım var. Yabancılardan borç almak iyi bir şey olmıyacak" dedim. Fakat o kadar üzüntülü idim ki gece gözüme uyku girmedi: Şayet Mister Eisman'dan para almayacak olursam Mis Veeks'e pey olacekti. İngiliz kadından para çıkar mı hiç?

Şimdi giyiniyorum: Major Falcon Dorothy ile bizi sokağa çıkaracak. Londrayı gezeceğiz. Fakat meselenin ruhu tacı ele geçirmekte.. Yoksa bütün bu Londra seyahatinin hiç bir mânası kalmıyacak!

18 Nisan:

Ne gün ve ne gece! Dün Major Falcon bize Londranın şayanı temaşa yerlerini göstermek için bizi otelden almağa geldi. Kendisine:

— Yanımızda bir kavalye daha olsa pek iyi olacak... dedim. Sir Francis Beekman'a bir haber sarkıtsanız...

Şunu da söyliyeyim ki Mister Eisman'dan bir telgraf almıştım. 10.000 bana yalnız 1000 dolar gönderiyordu. Tacın fiyatına göre 1000 dolar denizde bir damla su gibi kalıyor. Sir Francis Beekman telefonda, serbest olmadığını söylediyse de elimden kurtulamadı, o kadar sıkıştırdım ki nihayet bizimle beraber gelmeğe razı oldu.

Major Falcon arabasını kendi kullandığı için Dorothy önde onun yanına oturdu, ben de Sir Francis Beekman ile arkaya yerleştik. Kendisine dedim ki:

— Sana Sir Francis Beekman demek pek uzun oluyor. Bundan sonra seni Peggi'ciğim diye çağıracağım... dedim.

Aman efendim, burada her şeyi nekadar uçuruyorlar! Bana sorarsanız ben âdeta "Londrada bir şey yok!" diyeceğim..... Bizim Little Brooktaki yüksek binalarımız kadar bir kuleyi anlata anlata bitiremiyorlar. Halbuki bizim Nevyorktaki muazzam binalarımızın bacası kadar bir şey!

Sir Francis Beekman:

— Arabadan inelim de gidip kuleyi gezelim! dedi.

Anlattıklarına göre bu kulede bir vurmuşlar. Dorothy bunu işidince:

— O sabah yatağından kalktığına sersemlik etmiş! dedi.

Ve Londrada bulunduğu müddet zarfında söylediği yegâne makul söz bu oldu! Zahmet edip arabadan bile inmedik.

Londrada gezintimiz bu kadarla kaldı. Çünkü Kafe de Paris denilen şık mı şık bir Lonkanta bulduk. Orada şampanyalı yeni moda bir koktail içiliyor ki dünyanın parasını verseniz Nevyorkta eşini bulamazsınız.

Peggi'ye dedim ki:

— İnsan seyahate çıktı mı, kendi memleketinde bulamadığı şeylere tesadüf edince derhal istifade etmeli...

Bunun üzerine lokantaya girdik. Kafe de Paris'nin koridorunda Dorothy ile burnumuza biraz podra sürüyorduk. Derken orada genç bir Amerikalı kıza tesadüf ettik. Dorothy onu vaktile "Revü"de tanımış. Kızcağız şimdi Londrada oturuyormuş. Bize Londra hayatının her türlü safhasına dair bir çok malûmat verdi. Anlattığına bakılırsa Londrada erkeklerin tuhaf bir âdeti varmış: Kadınlara hiç hediye vermezlermiş. Meselâ İngiliz lığı, yahut bir bilezik mühim bir hediye sayılırmış. Bilezik te nasıl biliyor musunuz? Üstünde taş bile olmıyan düz bir altın halka... Biz Amerikada böyle şeyleri hizmetçilerimize veririz. Kız diyor ki:

— İngiliz erkekleri öyle hasis ki kendi karılarına bile hayırları yok...

Hele Sir Francis Beekman bunların hepsine taş çıkarırmış: Onun herkesten daha az para sarfettiğini Londrada bir bilmiyen yokmuş.

Dorothy'nin dostuna bonsuvar diyip ayrıldık. Yalnız kalınca, kavalyelerimizi aramadan evvel Dorothy kulağıma dedi ki:

— Ne dersin? Başımız ağrıyor diyelim de Ritz'e dönelim mi? Hiç olmazsa orada Amerikalılar vardır.

İkişer kadeh şampanyanın hatırı için Sir Francis Beekman gibi mânasız adamla oturup çan çan etmeği Dorothy'nin aklı almıyor! Fakat ben razı olmadım.

— Sen beni dinle.... dedim. Ben karar verdim: Şu Peggi'yi - pardon Sir Francis Beekman diyecektim! - ben şu Peggi'yi adam edeceğim... Bir Amerikalı kız için, düşün, bu ne hoş

Gidip masamıza oturunca P hakkındaki mütaleasından dolayı rothy'ye yerden göğe kadar hak dim. Çünkü Piggi çok konuşuyor le vaktile arkadaşlık ettiği Kral ward isminde, Londrada pek m bir kraldan cansıkacak kadar f bahsediyor. Piggi:

— Kıral Edward"ın yaptığı lâ leri hiç, ama hiç unutamam! d Hele bir gün yatta, bir masa baş oturuyorduk. Kıral Edward a kalktı: "Jentilmenler, siz ne iste niz yapınız... Ben bir püro iç ğim...„ demişti!

Piggi bunun üzerine bir müddet tıla katıla gülüyordu. Bittabi ben bir müddet güldükten sonra:

— Aman ne tatlı hikâye anlatı sunuz... diyordum.

Onunla konuşurken bir iyilik ve insan ne zaman gülmek lâzımgeld biliyor, çünkü o kendi sözlerine kesten evvel gülüyor.

Misis Weeks'in dostlarından bir kadınlar bizim elmas tacı satın al ğımızı işitmişler, bu akşam üst üs telefon edip bizi evlerine çaya ça dılar. Dorothy ile gittik. Dorothy

Bu nekadar çirkinlik!

Teni, herkesin hayretle taktir ettiği tazelik ve güzelliğe bugün artık malik değildir. Dünkü düşünceler ve geceki uykusuzluk o güzel çehrede şayanı dikkat izler bırakmıştır. Hiç bir zarar iras etmeden size sıhhat ve hayat verici bir uyku bahşeden ve bu suretle güzelliğinizin sadık bir bekçisi olan ADALİN tabletlerini niçin kullanmayorsunuz?

ADALİN tabletleri kullanırsanız sabahleyin taze, canlı, neş'eli gül renkli olarak kalkarsınız!

Adalin tabletleri.

BAYER

ECZANELERDEN REÇETE İLE ALINABİLİR

[2651]

TALEBENİN VE HALKIN BÜTÜN İHTİYAÇLARINI GÖRECEK

YENİ ÇIKAN

en doğru ve zengin

TALEBE CEP LÛGATLERİ

Fransızcadan Türkçeye

50 Kuruş **Ragıp Rıfkı**

Türkçeden Fransızcaya

75 Kuruş **Ragıp Rıfkı**

Almancadan Türkçeye

50 Kuruş **Mehmet Ali**

Türkçeden Almancaya

75 Kuruş **Mehmet Ali**

Satış yeri:

İKBAL KÜTÜPHANESİ

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Satılık Kârgir Depo

Hocapaşada Hobyar mahallesinde Aşır ef. Kütüphanesi sokağında yeni postahane arkasında 30 metro 42 parsel No. lı müşterek methali müştemil atik 30 ve cedit 11-13 kapı ve 41 parsel No. lı 261 metro murabbaı arsa üzerinde mebni kârgir depo şeraiti âtiye dairesinde müzayedeye vazedilmiştir :

1 — Müzayede " Kapalı zarf " usuliledir .

2 — İhale 29 Mayıs 933 pazartesi günü saat on dörtte Ankara'da İdare Meclisimiz huzurunda icra edilecektir.

3 — Talipler teklif edecekleri bedelin yüzde yedisi nisbetinde depozito akçesi makbuzunu veya teminat mektubunu leffedecekleri teklifnamelerini muhtevi kapalı zarflarını ihale meclisine o gün yetişmek üzere taahhütlü olarak posta ile ve yahut Şubemiz delâletile göndereceklerdir.

4 — İhale birdir ve kat'îdir . Teklif olunan bedel haddi lâyık görüldüğü takdirde talibine ihale edilir.

5 — Uhdesine ihale olunan zat ihale bedelini defaten ve peşinen tesviyeye mecburdur.

Bu bapta daha fazla tafsilât almak istiyenlerin Şubemize müracaatları. (2163) 2772

Satılık Mutena Arsalar

Esas	Mevkii ve Nevi	Teminat Lira
103	Büyükada Nizam caddesi atik 25 cedit 7 ve Ada ve Parsel No. lı 1076 metro arsa	60
542	Üsküdarda Kısıklıda Alemdağı caddesinde atik 6 cedit 4 No. lı 224 metro arsa	30
218	Beşiktaşta Sinan Paşa mahallesinde taş iskelesi sokağında 27-29-31 No. lı arsa	125
522	Heybeliadada İstrado Volisi	125

Balâda muharrer 103 ve 542 esas No. lı arsalar peşin bedelle ve 218 ve 522 esas No. lı emlâk 8 taksitle bilmüzayede satılacağından taliplerin ihaleye müsadif 29 Mayıs 933 pazartesi günü saat on altıda şubemize müracaatları. (2164) 2797

Baharın Bütün güzelliklerini kucağında toplıyan

Zümrüt YALOVA Kaplıcaları

Hayat ve neş'e saçan kaynaklarını özliyenlerine açtı. 2197

2993

ANADOLU

Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 2361

Askerî fabrikalar ilânları

Taphanede Askerî San'atlar mektebi için Haziran 933 bidayetinden Teşrinisani 933 nihayetine kadar her ay alınacak aşağıda cins ve miktarı yazılı 15 kalem yeşil sebzeyi vermek istiyenler evsaf ve şartnameyi görmek üzere pazartesi ve perşembe günleri ve münakasaya girmek için de 1 Haziran 933 perşembe günü saat 14 te Bakırköyünde Barut fabrikalarında satmalma komisyonuna müracaat eylemeleri. (254) , (2101)

Kilo	
225	Taze bakla
1115	Taze kabak
425	Taze çalı fasulyesi
1285	Patates
890	Kuru sovan
90	Taze sovan
1350	Taze ayşe kadın fasulyesi
2110	Patlıcan
775	Dolmalık biber
995	Taze bamya
1520	Kırmızı domates
1120	Taze barbunya fasulyesi
360	İspanak
90	Dere otu
80	Maydanoz

* * *

Taphanede Askerî Senayi mektebi talebesi ile Bakırköyünde Barut fabrikaları Muhafız efradı için Haziran 933 bidayetinden Teşrinisani 933 nihayetine kadar altı ay zarfında lâzım olan aşağıda miktarı yazılı ekmekleri vermek istiyenler evsaf ve şartnameyi görmek üzere pazartesi ve perşembe günleri ve münakasaya girmek için de 1 Haziran 933 perşembe günü saat 14 te Bakırköyünde Barut fabrikasında satınalma komisyonuna müracaat etmeleri. (254) (2101)

Kilo	(Ekmek)
19440	Tophanede Askerî San'atlar mektebi talebesi için.
10000	Bakırköyünde Barut Fabrikası muhafız efradı için

29440 2703

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Harbiye ve merbutu bulunan mektepler ihtiyacı için yirmi bin kilo koyun eti ve on bin kilo sığır eti 18 Haziran 933 pazar günü saat 14,30 da kapalı zarfla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnameyi görmek için her gün ve münakasaya girişeceklerin belli vaktinden evvel teklif mektuplarını komisyon riyasetine vermeleri, (641) (2254)

2941

Dr. A. KUTİEL

Karaköy Börekçi firmı sırasında 34.

(2648) 2371

Mühim ilân

Maliye Vekâletinden:

1 - Türk harflerile ve yeni şekillerle ihzar edilmiş olan yeni damga pulları, 1 Haziran 933 tarihinden itibaren kullanılmaya çıkarılacak ve eldeki damga pulları, o tarihten itibaren istimalden kaldırılacaktır.

2 - Her mahal malmüdürlüğü, 15 Mayıs 933 tarihinden itibaren, tedavülde bulunan pulları yenilerile değiştirmeğe başlıyacaktır. 15 - 31 Mayıs 1933 müddetine ait günlük ihtiyaçtan fazla elinde pulu olanlarla bayilerin, yenilerile tebdil edilmek üzere, malmüdürlükleri veznelerine müracaat eylemeleri lâzımdır.

3 - 1 Haziran 933 tarihinden itibaren bugünkü damga pulları kullanılmıyacağından 15 - 31 Mayıs 933 mübadele müddetine rağmen elinde eski damga pulu kalmış olanlarla bayiler, nihayet, 31 Ağustos 933 tarihine kadar mezkûr malmüdürlüklerine müracaatla, pullarını tebdil ettirebileceklerdir. Malmüdürlüklerine müracaat zamanı saat 10dan 15 e kadardır.

31 Ağustos 933 tarihinden itibaren eski pullar kabul ve yenilerile tebdil edilmiyeceğinden muhterem halkın ona göre hareket etmesi lüzumu ilân olunur. [1863] 2432

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

Yeni tertibin 2. ci keşidesi

11 Hazirandadır

Bu keşidede Büyük ikramiye

35,000 Liradır

Mükâfat 50,000 Liradır 2934

KIYMETLİ AFİYETİNİZİ KORUMAK İSTEYENLERİN NAZARI DİKKATİNE

KOCATAŞ

MENBA SUYU ve GAZOZlarını

HER YERDE ARAYINIZ, İÇİNİZ

İçme sularımız arasında en saf, hafif uzvî maddelerden tamamen arî olan KOCATAŞ, menbaında, memleketimizde ilk defa olarak (Kaptaj) fennî ameliyatı yapılmış memleketimizde içi porselen ve emaye boru ilk defa KOCATAŞ için kullanılmıştır. Büyükdere'deki fabrikasında KOCATAŞ suyunun, ve halis şekerle yapılan gazozların otomatik makinalarla, kaynar sular içinde yıkanan şişelere, ve galonlara el değmeksizin dolması, tıpalanması, etiketlenmesi görenleri hayretler içinde bırakmaktadır.

Memleketimizde temizliğin bu mertebe teminatı başka hiç bir menba suyunda ve gazozunda yoktur.

(3747)

YELKENCİ VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI

Samsun

Vapuru 25 Mayıs

PERŞEMBE

günü akşamı hareketle Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene, Rizeye azimet ve avret edecektir.

ERZURUM

vapuru 29 Mayıs Pazartesi günü Karadenize hareket edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci hanındaki acentalığına müracaat. Tel: 21515. (3625)

3078

NAİM VAPUR İDARESİ İZMİR SÜR'AT POSTASI

ADANA

vapuru her hafta

PERŞEMBE

günleri Galata rıhtımından saat tam 14 hareketle doğru

İZMİR'e

ve pazar günleri İzmir'den saat 14,30 da hareketle İstanbul'a avdet eder. Tafsilât için Galata, Gümrük karşısında Site Fransez Han No. 12 yazıhanesine müracaat. Tel. 41041.

(3613) 3041

Naim Vapur İdarehanesi

Muhterem ahalii kiramın rağbet ve teveccühlerini kazanmış olan seri ve lüks

ADNAN

vapurunun tamiri hitam bularak

İZMİR

Seferlerine başlamak üzere 1 Haziran 933 tarihinden itibaren her hafta perşembe günleri saat 18 de Galata rıhtımından hareketle doğru İzmire gideceği mühterem müşterilerimize ilân olunur. Tel. 41401.

[3690]

TAVİLZADE VAPURLARI

Ayvalık ekspres postası

Selâmet

Vapuru her perşembe 16 da Sirkeci'den hareketle Gelibolu, Çanakkale ve Körfez tarikile Ayvalığa azimet ve avdet edecektir. Dikkat: Cuma günü Edremit yolcularını trene yetiştirir ve Ayvalık yolcularını aynı gün akşamı Ayvalığa çıkarır. Yolcu bileti vapurda da verilir. Adres: Yemiş'te Tavilzade Mustafa biraderler. Telefon: 22210

[3702]

SEYRİSEFAİN

Merkez acentası Galata Köprübaşı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdar zade H. 2,3740.

İZMİR - MERSİN POSTASI

ANAFARTA

26 MAYIS CUMA 10 DA İdare rıhtımından kalkar.

Mevsimlik Kürkleri

Rönar

vesaire mağazamızda 6 Taksitte ve kefaletsiz olarak veriliyor

Mahmut paşa Kürkçü han

BEYKO

Tel. 21685

[3182]

2823

Devredilecek ihtira beratı

«Tuğla imalindeki ameliyede ıslâhat» hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 22 Temmuz 1931 tarih ve 1280 numaralı ihtira beratı üzerindeki hukuk bu kere başkasına devir veya icara verileceğinden bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın İstanbul'da, Bahçekapu'da Taş Hanında 43-48 numaralarda kâin vekili H. W. Stock Efendiye müracaat etmeleri ilân olunur. (3716)

Ankara Milliyet Postası

Ankaralının Defteri

DİYAP AĞANIN TEKLİFİ..

İzzet Paşa yeniden Nazır - Karşılıklı telgrafnameler

Ankara, Mayıs, 1921

İzzet ve Salih Paşaların oturdukları evlerde misafir eksik olmazdı. Paşaların eski tanıdıkları, kendilerini ziyaret ediyorlardı. İşin içyüzünü bilenler esasen çok değildi. Herkes bu paşaların Ankaraya iltihak ettiklerini sanıyordu. Hattâ meb'uslardan bazısı; hükûmetin haricî politikaya dair aldığı kararlarda paşaların fikirlerinden, nasihatlerinden istifade ettiğini sanıyorlardı.

Dersim meb'usu Diyap Ağa bir gün İzzet Paşayı evinde ziyarete gelmişti. Paşanın yanında, galiba, doktor Hüseyin Suat Bey de bulunuyordu. Öteden beriden konuşuldu. Diyap Ağa, tabiî vaziyetin farkında değildi. Etrafında olup biten şeylerden haberi yoktu. Kendine mahsus şive ve eda ile İzzet Paşaya demişti ki:

— *"İyi ki buraya geldin paşam.. Ne olur, bizim memlekete gel de oralarda da böyle bir meclis, bir hükûmet kurah! (kuralım)„*

* * *

Ankaradan döndükten sonra İzzet Paşanın Hariciye Nazırı olmasına, Salih Paşanın başka bir nezaret kabul etmesine Mustafa Kemal Paşa şaşmadı. Çünkü tahmin ettiği netice ile karşılaşmıştı. Bununla beraber sözlerinde durmıyan İzzet ve Salih Paşalara da kızmaktan kendini alamadı. Bu kızgınlık, şahıslarına verdiği ehemmiyetten gelmiyordu. İstanbul Hükûmetini, Damat Ferit Paşa gibi halk nazarında ipi pazara çıkmış adamlar değil, herkesçe ciddî ve namuslu tanınmış zatların temsil etmesi idi. Bu manzara Anadolu davasına zarar verebilirdi.

İzzet Paşa; İstanbulda Hariciye Nazırı olduğunu Ankaraya da bildirmiştir. Büyük bir fenalığa mâni olmak için nezareti kabul ettiğini söyliyor ve Ankaraya bazı nasihatler veriyordu. Mustafa Kemal Paşa; İstanbul Hariciye Nazırını cevapsız bırakmadı. Şu telgrafnameyi çektirdi:

İstanbul'da Ahmet İzzet Paşa Hazretlerine

"Telgrafnamenizi aldım. Vaziyetinizi; Salih Paşa Hazretlerile birlikte vermiş olduğunuz söze muhalif buldum. Yalnız bir nokta, lehinizde tereddüdümü mucip oldu: Vazife deruhte etmekle hakikaten millete müteveccih büyük bir fenalığın önüne geçmiş olmanız ihtimalidir. Fakat Ankarayı teşrifinizde, hüsnüniyetle ve memlekete faydalı olabileceğiniz ümidile vazife almanızı istinat ettirdiğiniz sebeplerin ne kadar zayıf olduğunu bizzat itiraf buyurmuştunuz. Son telgrafnameniz, sizi bu yeni vaziyete sevkeden esbabı, kâfi bir sarahatle göstermiyor. Tavsiye buyurduğunuz hususlardan millet ve memleket menfeatlerine, millî misaka, akdettiğimiz muahedelere uygun olanları esasen nazaridikkatte tutmaktayız. Zatıdevletinize telkin edilmiş fikirlere nazaran — evvelce olduğu gibi — bu defa da iğfal edilmiş olmaktan korkuyorum. Tahmin ve muhakememizi iptal edecek izahata, hâdiselerin ona göre inkişafına şahit olursak bahtiyar olacağımızı arzederim efendim.

Mustafa KEMAL

Mustafa Kemal Paşa; haklı olduğu hiddet ve şiddete rağmen İzzet Paşaya bu kadar yumuşak bir lisanla yukarıdaki telgrafnameyi yazmıştı. Bunun cevabı gecikmedi:

Ankara'da Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine

"Salih Paşa ile birlikte verdiğimiz söz, İstanbula gelir gelmez memuriyetimizden istifa etmekti. Onu yaptık. İtilâf devletlerinin Yunanistana fili muavenetleri, İstanbulun üssülhareke olarak Yunanlılara terki ihtimali olan bir karagünde teklif olunan fedakârlıktan istiğna etmek, sizce de tensip edilir mi idi, bilmem? Bilecik ve Ankarada tanımadığım zevat karşısında mübahaseyi uzatmakta mahzur tasavvur etmiştik. Onun için teslimiyet gösterir gibi olmuştuk. Hattâ avdetimizde vâki olan beyanatımızda vukuatın mes'uliyetini tamamen üstümüze almak cesaretimedeniyesini de göstermiştim. İlk muhaverelerde bulunan zevattan birinin, sonra tebeyyün eden ahvali, tevakkideki hakkımı gösterir. Hiç bir vakit hiç bir kimse tarafından aldatıldığımı itiraf etmedim. Beni nezdinize sevkeden itilâf fikrine daima sadık kaldım. Heyetivükelâ ile vâki olan müzakerat ve kendilerine tevdi ettiğim muhtıra da bunu ispat eder. İsnat buyurulan itirafıgaflet şöyle dursun, şimdiki ahvalisiyasiyeyi, muşikâfane takdir etmiş olduğumu görmekle nefsime, efkâr ve mülâhazatıma itimadım artmıştır. Bu esnada vazife deruhte etmemizden fayda hâsıl olup olmadığını araştırmak âcizlerine düşmez. Yalnız bunda, oraca tasavvur edilen mahzur izah buyurulursa minettar olurum. Bura hükûmetinin vaziyetihukukiyesine, alâkadar devletler süferasının burada bulunmasına binaen mevkiin hiçe indirilmesi ne mümkün, ne de muvafıktır. Şimdiki kabine, ekseriyetiazîmesi itibarile hâl ve istikbale ait hiç bir emelişahsî peşinde olmayıp memleket selâmetine fikrini hasretmiştir. Bu maksatla, münasip ve makul bir surette, Ankara ricalile fikirlerini, mesaisini tevhit etmeyi samimen ister. Sizden hüsnümukabele görürse hayırlı hizmetler görebilir. Bu da reddolunduğu takdirde anlaşmamazlıktan doğacak hatâ ve mes'uliyetten kendini beri addeder. . .„

Ahmet İZZET

Diyap Ağa

* * *

Mustafa Kemal Paşa bu telgrafnameyi aldıktan sonra bir kaç defa okudu, Heyetivekilede okuttu. İzzet Paşanın mütalealarına çok kuvvetli cevaplar verebilirdi. Fakat bu zeminde muhaberenin, münakaşanın ne faydası olurdu? Onun cephelerde, vatanın muhtelif aksamında, umumî hayatın tanzimi sahasında o kadar mühim işleri vardı ki, haftalarca Ankarada, vukuatın içinde bulundukları halde Ankaranın ruhunu sezmiyen, millî mücadele davasına inanmıyan İstanbul paşalarile münakaşayı, muhabereyi göze almak, akıntıya kürek çekmekten başka bir şey olmıyacaktı. Elindeki kurşun kalemile İzzet Paşanın telgrafının altına şu sözleri yazdı ve dosyasına koymak üzere Kalemimahsus Müdürü Hayati Beye verdi:

"Münasip zamanında muamele-ilâzımesi yapılmak üzere evrakı-müteallikası meyanında hıfzı . . . Mustafa KEMAL. . „

MİLLİCİ

Kari şikâyetleri

Gene o mesele

Radyo şirketinden niçin şikâyet ediliyor?

Şikâyetime cevaben İstanbul radyo şirketi müdürü beyin verdiği izahatı okudum. Benim şikâyetim bilhassa üç şeyden idi: Birisi şarkıların angarya makamından (!) ve lâstik usulünden (!) okunması, diğeri teganniye sokulan tecvit, üçüncüsü de spiker.

Radyo şirketi az para ile çok iş görmüş olabilir, bu, radyo meraklılarını alâkadar etmez, daha ziyade hissedarlara ait bir meseledir. Ben ya hep, ya hiç demiştim. Gene tekrar ediyorum; ya hep, ya hiç. Çünkü sade benim gibi yar olanlara değil, alaturkayı her hangi bir merak saikasile dinleyecek ağyara da yazık oluyor..

Şimdi birer birer üç şikâyetim üzerinde durmak lâzım geldi, izah ediyorum: Ben o sazendeleri bilâ vasıta da dinledim. Tuhaftır, hiç te fena değillerdi. Pekâlâ üzene bezene okumasını biliyorlar, usul harici uzatmalar yapmıyorlardı. Neden radyoda iş başkalaşıyor?. Bunun şirket tarafından tetkiki lâzımdır.. Ben gün ve saat, isim tayinile yazmıştım. Bu vâkidir.

İkinci şikâyetim mukabele ağzı ve tecvitli gazellerdi, hele bu hiç çekilmiyor. İnkılâp güneşinin hiç olmazsa bir hüzmesinin de radyo stüdyosuna girmesini dilemek hakkımız değil mi?

Spikere gelince; Biz kimsenin şahsını istihdaf etmedik. Ancak spikerin meselâ Bükreşte olduğu gibi bir hanım olmasını tercih ettik. Zevkler mütehaliftir. Bunu biliyoruz. Fakat, öyle de zevksizlikler vardır ki herkesi ayni zamanda hep birden şikâyete sevkeder. İşte benimkiler bunlardandır. Kırk defa tekrardan gene usanmam; ya hep, ya hiç...

ANKARA: 23 Mayıs

Tunçer

Gazi Hz.

Dün akşam Fırka Merkezini teşrif ettiler

ANKARA, 24 (Milliyet) — Gazi Hz. bu akşam Fırka merkezini teşrif buyurmuş ve umumî kâtip Recep Beyden fırka mesaisi hakkında izahat almışlardır. Reisicümhur Hz. büroları da gezmişlerdir..

Yüz liralıklar

Tedavülden kaldırılmasına karar verildi

ANKARA, 24 — Piyasaya sahte yüz liralıklar sürülmesi üzerine yüz liralıkların tedavülden kaldırılarak yerlerine ihtiyat evrakı naktiyeden elli liralıkların çıkarılması kararlaştırılmıştır. Yakında ihtiyat elli liralık evrakı naktiyenin piyasaya çıkarılmasına başlanacaktır.

Bu paraların tebdili muamelesinde yüz liralık evrakı naktiye banka gişelerinde değiştirilecektir.

Ziraat enstitüleri

Ankara 24 (Milliyet) — Yüksek Ziraat enstitüleri teşkilâtı hakkındaki lâyiha Meclise gelmiştir.

Vali Bey geliyor

ANKARA, 24 (Milliyet) — Bir müddetten beri şehrimizde bulunan İstanbul valisi Muhittin Bey bugün hareket etmiştir.

Amasya Maarif müdürü

ANKARA, 24 (Milliyet) — Amasya Maarif müdürlüğüne Kayseri şehir yatı mektebi müdürü İbrahim Bey tayin edilmiştir.

Sabiha H.ın yapacağı büst

İZMİR, 24 (Milliyet) — Dr. Mustafa Beyin ismine izafeten açılan caddede medhaline konulacak büstü belediye heykeltraş Sabiha Hanıma sipariş etmiştir.

Türkiye-Irak

Gazi Hz. ile Irak Kralı Hz. arasında teati edilen telgraflar

ANKARA, 24 (A.A.) — Irak Kralı Faysal Hazretlerinin doğum yıldönümü münasebetiyle Reisicümhur Hazretlerile müşarünileyh Kral Hazretleri arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

Doğumlarının yıldönümü münasebetile Zatıhaşmetanelerini yürekten kutlular ve şahsî saadetlerile dost İrakın refah ve ikbali için dileklerimi sunarım.

Gazi Mustafa Kemal

Doğumum münasebetiyle Zatı fahimanenizin samimî tebrikinize karşı teşekkürlerimi arz ve cenabı haktan Zatı fahimanenize saadet ve refah ve yüksek milletinize daimî ikbal temenni ederim.

Faysal

* * *

Irak kralının kardeşi geliyor

Bağdattan bildiriliyor: — Kral Feysal Hazretlerinin büyük biraderi Melik Ali Hazretleri, bu ay nihayetinde İstanbula hareket edecektir. Melik Ali Hz. İstanbulda bir müddet kaldıktan sonra Fransaya giderek Pariste kral Feysal Hazretlerine mülâki olacaklar ve oradan beraberce Londraya gideceklerdir. Kral Feysal Hazretleri bu seyahatinde İstanbula uğramaktan vazgeçmiştir. Yolun daha kısa olması için ay sonunda tayyare ile ve Mısır yolile Avrupaya gidecektir. Kral Hazretlerinin gaybubetinde veliahtleri Emir Gazi kendilerine niyabet edecektir. Bu, Emîr Gazinin ilk niyabeti olacaktır. Britanya hükûmeti kral Feysalın Londrayı ziyareti münasebetile Irak ordusuna on harp tayyaresi hediye vermeyi kararlaştırmıştır.

İpekböceği tohumu

ANKARA, 24 (Milliyet) — Bursa meb'usu Rüştü Bey ipek böceği tohumu yetiştirilmesi, muayene ve satılması hakkındaki kanunun on dördüncü maddesinin değiştirilmesi hakkında Meclise bir kanun teklif etmiştir.

ÇIFTLİK PARKI

Yarından itibaren memleketimizin en maruf ve güzide bir musiki heyeti gece yarısına kadar icrayı ahenk edecektir. (3741)

HILALIAHMER KONSERI

TEPEBAŞI KIŞLIK TİYATROSUNDA

27 Mayıs cumartesi akşamı saat 21 buçukta

EFTALYA Hanım ve SADİ Bey Tarafından

Davetiyeler her gün Hilâliahmer Beyoğlu merkezinden ve cumartesi günü öğleden sonra da tiyatro gişesinden tedarik edilebilir. [3753]

BURSA KAPLICALARI

Türk Anonim Şirketinden:

Bursa kaplıcaları Türk Anonim Şirketi hissedaranının (29 Haziran 933) tarihine müsadif perşembe günü saat on beşte şirketin İstanbul'da Bahçekapısında Taşhanda (72) numarada kâin merkezinde fevkalâde surette vukubulacak içtimaında hazır bulunmaları rica olunur.

Müzakerat ruznamesi:

1 — Sermayenin tezyidi,

2 — Şirket merkezinin Bursaya nakli hususunun müzakeresi.

(Hissedarların içtimadan evvel müracaat ile dühuliye varakası almaları.) [3717] İdare Meclisi

Evkaf müdiriyeti ilânları

Alemdağı vakıf ormalanının tefnelik mevkiinde kesilmiş olarak mevcut 3000 adet kestane ağacının keresteye elverişli olmıyan göyde ve dallarından imal edilmek üzere tahminen 5000 kantar Takunyalık ile 20,000 kantar kestane odunu artırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 10-6-933 cumartesi günü saat 15 tedir .Talip olanların İstanbul Evkaf Müdürlüğünde Varidat Müdiriyetine müracaat eylemeleri. (2269)

2968

Gadikpaşa'da Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Jandarma eşya ve levazım ambarı için 8 × 10 eb'adında iki adet emparmealize edilmiş " örtü bezi " 27 Mayıs 933 cumartesi saat 10 dan 11 kadar pazarlıkla alınacaktır. Talipler şeraiti anlamak üzere heman pazarlığa iştirak için mezkûr günün muayyen saatinde maliyeye teslim edilmiş ilk teminat makbuzlarile komisyonumuza müracaatları. (2364)

İstanbul Belediyesi ilânları

Vesaiti nakliye resminden olan borcundan dolayı haciz altına alınan Enver hanıma ait Sitroen markalı 1759 plâka numaralı otomobil 29-5-933 pazartesi günü saat 14 te Eyüp polis merkezi önünde bilmüzayede satılacağı ilân olunur. (2375)

Fatih Belediye Şubesi Müdiriyetinden : Küçük Mustafapaşa caddesinde belediye malı arsa kiraya verileceğinden talip olanların yüzde yedi buçuk peyakçesini yatırmak üzere her gün daireye müzayedeye iştirak etmek için de 14-6-933 tarihinde saat 14 te daire encümenine müracaatla ilân olunur. (2377)

Eminönü Kaymakamlığından : Bir mükellefin yol bedelinden olan borcunun teminî istifası için tahtı hacze alınan bir oturak ve bir el terazisile on bir dirhem Mayısın yirmi dokuzuncu pazartesi günü çarşıda sandal bedesteninde satılacağı ilân olunur. (2373)

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinden:

Ankara Nümune hastanesi yeni paviyonu tesisatı için ihtiyaç olan :

1 — Yerli malı 10 kalem bez

2 — „ „ 6 kalem bez

3 — „ „ 5 havlu ve hamam takımları

4 — „ „ 2 kalem terlik

5 — Yabancı malı 20 kalem muhtelif porselen yemek ve çay takımı ve çatal kaşık (Takaslı)

İşbu muhtelif levazım ayrı ayrı olarak ve hususî şartnamelerile kapalı zarf usulile 24-5-933 tarihinden itibaren münakasaya konulmuştur.

İhalesi: 14-6-933 çarşamba günü saat 14 te Ankara da Sıhhat ve İçtimaî Muavenet vekâleti binasında komisyonu mahsusu tarafından yapılacaktır. İstiyenler şartnamelerini ve nümunelerini görmek veya almak üzere İstanbul'da Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğüne ve Ankara'da İçtimaî Muavenet Umum Müdürlüğüne müracaatları ve taliplerin şartnamelerine göre yapılmış teklifname ve sair vesika ve muvakkat teminat akçelerini vakti muayyeninde komisyona tevdi ve ihale zamanında kendilerinin veya sahibi salâhiyet vekillerinin hazır bulunmaları ilân olunur. (2358)

VERNER

Ankaranın en lüks TUVALET salonu

Bankalar caddesi Tel: 3240

Ankara palas Tel: 3400

2606

MÜZAYEDE İLE SATIŞ

Mayısın 26 ıncı cuma günü sabah saat 10 da Beyoğlunda pangaltıda Sürp Agop apartmanının 9 numaralı dairesinde bulunan ve muteber bir aileye ait müzeyyen ve nefis eşyalar müzayede suretile satılacaktır. 7 parçadan mürekkep pek zarif Capon kaplamalı kübik yatak oda takımı, kendi nikel karyolası ilâ kübik usulü müzeyyen ve yepyeni mavi boyalı meşe kaplama diğer yatak oda takımı, iki yanları alçak vitrinli büfe ile 9 parçadan mürekkep pek güzel bir yemek oda takımı, mavun kaplamalı ve Viyana usuli jardinyerli ve vitrinli pek zarif salon takımı bir kanepe, 2 koltuklu maroken takım, bronzlu ve kristalli hayli elektrik avizeleri, hakikî bakara markalı kristal su takımları, kristofl ve sair arjanteri parçaları, biblolar ve vazolar, güzel bir tavla, hakikî Fransız markiterisi orta masası ve oyun masası, kübik portmanto bir kütüphane, bir yazıhane ve bir koltuktan mürekkep yazı oda takımı, Anadol ve Acem halıları ZEİTZ markalı çaprast telli nefis Alman piyanosu Çok güzel bir Columbia salon gramofonu. Hayli yağlıboya tabloları. Pey sürenlerden 100 de 25 teminat alınır. (3756)

ZAYİ — Boyabat askerlik şubesinden aldığım askerî vesikamla yol parası makpuzile beş liramı zayi ettim. Para bulana ait olmak üzre vesikalarımı zirdeki adresime göndermesi rica olunur. Kadıköy'ünde Bahariye caddesinde 112 No. lu hanede müstahdem Osman oğlu Selim. (3732)

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET

Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.